

जि.प्र.का. भक्तपुर दर्ता नं. ६२/०६३/६४

थिमी टाइम्स

THIMI TIMES WEEKLY

साप्ताहिक

स्थायी लेखा नं. ३०२८६५५२३

वर्ष १७ अङ्क ३९ ने.सं. ११४४ असार १२ गते बुधवार, २०८१ 26 June 2024 Wednesday पृष्ठ ८ मूल्य रु १०/-

चार नगरपालिकाको आ.व. २०८१/०८२ को बजेट सार्वजनिक

सार्वजनिक गरेको हो । सार्वजनिक भएको बजेट अनुसार नगरपालिका सञ्चालनतर्फ १ अर्ब ६९ करोड ९ लाख १३ हजार ५ सय विनियोजन गरिएको छ । जसमध्ये वित्त हस्तान्तरणमार्फत् ६० करोड १ लाख रुपैयाँ प्राप्त हुने नगरपालिकाको अनुमान छ । त्यस्तै, बागमती प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने १० करोड ६६ लाख रुपैयाँ र लागत

सहभागिता १ करोड सहित १ अर्ब ६९ करोड रुपैयाँ आम्दानी हुने नगरपालिकाको अनुमान गरेको छ । नगरपालिकाले आगामी आर्थिक वर्ष नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पतालका लागि ५३ करोड ४ लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन भएको छ । कमरेटर जग्गा एकीकरण आयोजनाका लागि ५७ करोड ६१ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ । त्यस्तै, सिन्टिटार जग्गा एकीकरण आयोजनाका लागि २१ करोड २४ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरिएको उपप्रमुख श्रेष्ठले जानकारी दिए । नगरपालिकाले सामाजिक सुरक्षा भत्ताका लागि २२ करोड रुपैयाँ र सडक बोर्डको ७० लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ । त्यस्तै आगामी आर्थिक वर्षका लागि भक्तपुर नगरपालिकाले २ अर्ब ६६ करोड रुपैयाँ बराबरको अनुमानित बजेट ल्याएको छ । नगर प्रमुख सुनिल प्रजापतिको अध्यक्षतामा सोमवार बसेको १६ औं नगरसभाको बैठकमा उपप्रमुख रजनी जोशीले भक्तपुर नगरपालिकाको आ.व. २०८१/०८२ का लागि २ अर्ब ६६ करोड ४३ लाखको बजेट सार्वजनिक गरेको हो । नगरपालिकाले चालु खर्चका लागि कुल बजेटको ५८.९३ प्रतिशत अर्थात् १ अर्ब ५७ करोड ३ लाख १० हजार रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ । त्यस्तै, पुँजीगत खर्चका लागि ९९ करोड ४० लाख रुपैयाँ विनियोजन गरिएको उपप्रमुख

बाँकी पेज ७ मा

मातृभाषा पत्रकारिता प्रबर्द्धन गर्न अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न

काठमाडौं । मातृभाषा पत्रकारिता सञ्चारकर्मीहरूले सञ्चारसंग सम्बन्धित राज्यका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूले मातृभाषा पत्रकारितालाई सम्बोधन गर्न नसकेको भन्दै तीनै तहको मिडिया कानूनहरू मातृभाषामैत्री बनाउन सुझाव दिएका छन् । इन्डिर्जिनियस मिडिया फाउण्डेशनले राजधानीमा आयोजना गरेको 'मातृभाषा पत्रकारिता प्रबर्द्धनका लागि क्षमता विकास' विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रममा मातृभाषामा पत्रकारिता गरिरहेका पत्रकारहरूले यस्तो सुझाव दिनु भएको हो । कार्यक्रममा वरिष्ठ पत्रकार गणेश राईले कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दै हिउँ विनाको हिमाल र मातृभाषा विनाको आदिवासी हुन नसक्ने बताउँदै आदिवासी मिडियालाई फरक ढंगले वर्गिकरण गरेमा धेरै समस्या समाधान हुने धारणा राख्नु भयो । उहाँले नेपालको आदिवासीको मातृभाषामा हुने पत्रकारिता संकटापन्न अवस्थामा रहेको तथ्यांक प्रस्तुत गर्दै मातृभाषा पत्रकारिता सीमान्तीकृत नागरिकको आवाज उठाउने साधन भएकोले प्रोत्साहनको नीति रहनु पर्ने बताउनु भयो । उहाँले संघीय संसदमा प्रस्तुत भएको मिडिया काउन्सिल विधेयक, अव प्रस्तुत हुने आमसञ्चार सम्बन्धी विधेयक, सामाजिक सञ्जाल सम्बन्धी लगायतका विधेयकहरू आदिवासीमैत्री हुने गरी परिमार्जन गर्नु पर्ने धारणा राख्नु भयो । कार्यक्रममा भाषा आयोगका सदस्य सुरेश किरणले मातृभाषामा पत्रकारिता प्रबर्द्धनका लागि सरकारले नै विशेष पहल गर्नु

बाँकी पेज ७ मा

पनौतीमा ज्या पुन्हि जात्रा मनाइयो

काठमाडौं । जुधाइएको थियो । यही काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको ऐतिहासिक नगर पनौतीमा देवतावीच यौनिकता प्रदर्शन गरी तीन दिनदेखि मनाइएको हिलेजात्रा (ज्या पुन्हि) सकिएको छ । जात्राको अन्तिम दिन शनिबार दिनभर बजारमा भद्रकाली, महादेव र इन्द्रेश्वरका तीनवटा रथको भागदौड गराउने र रथ भेटिँदा यौन क्रियाकलाप दर्शाउनु दुई रथलाई एकआपसमा

बाँकी पेज ७ मा

स्थानीय सरकारलाई १४ बुँदे ध्यानाकर्षण पत्र

भक्तपुर । नेपाली कांग्रेस सूर्यविनायक नगर समितिले स्थानीय सरकारलाई गम्भीर ध्यानाकर्षण गराएको छ । मंगलवार सो समितिले सूर्यविनायक नगरपालिकाका प्रमुख वासुदेव थापासमक्ष १४ बुँदे ध्यानाकर्षण पत्र पेश गरेको हो । नगरपालिकाले विकासलाई दीर्घकालीन महत्वको हिसाबले अघि बढाउनुपर्ने र प्राथमिकताका आधारमा विकासका योजना तथा कार्यक्रम अघि बढाउनुपर्ने माग गरिएको नेपाली कांग्रेस सूर्यविनायक नगर समितिका सभापति निशान हुंगेलले बताएका छन् । "ढल र निकासविना बनाएको बाटोले समस्या मात्र ल्याउँछ, हाम्रो कुरा विकासलाई प्राथमिकीकरण गरियोस भन्ने हो ।" सभापति हुंगेलले भने । करोडौं लगानी गरेर गरिएको कालोपत्रे ढल बिछ्याउने नाममा केही महिनामै भत्काउने कार्य नीतिगत भ्रष्टाचार भएको र त्यो कांग्रेसलाई मान्य नभएको उनको भनाइ छ । ध्यानाकर्षण पत्रबारे सभापति हुंगेलले नेपाली कांग्रेस विकास विरोधी नभएको बताए । आवश्यक ठाउँमा विकासका

बाँकी पेज ७ मा

बहुसंख्यक जनताले संघीयता बुझ्न सकेको छैन - बिजुकछेले

भक्तपुर । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष विजुकछेले नेपालका बहुसंख्यक जनताले संघीयता अझै बुझ्न नसकेको बताउनुभएको छ । कानून अध्ययन समाज-नेपालले सोमवार भक्तपुरमा आयोजित 'संघीयता कार्यान्वयनका चुनौती र उपादेयता' विषयक विचार गोष्ठीमा अध्यक्ष बिजुकछेले १० प्रतिशत भन्दा कम नागरिकहरूले

बाँकी पेज ७ मा

इन्द्रावतीमा भेटियो लिच्छविकालीन अभिलेख

काठमाडौं । शिवलिङ्ग सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको इन्द्रावती गाउँपालिका-१० महादेवटारमा लिच्छवि लिपियुक्त संवत् ४४२ (विसं ५७७) को अभिलेखसहितको शिवलिङ्ग भेटिएको छ । आँपको रुख र काँडाधारीभित्र रहेको खण्डित जलहरिपीठमा छ, पङ्क्तिगत प्राचीन लिच्छवि लिपियुक्त अक्षर

भेटिएको जनाइएको छ । गाउँपालिकाले पालिकामा रहेका प्राचीन पुरातात्विक एवं ऐतिहासिक सम्पदाको खोज एवं अभिलेखीकरण गर्ने हिमवत्खण्ड मिडिया प्रालिमार्फत विज्ञ अनुसन्धानकर्तासहितको टोली खटाएकामा उक्त लिच्छविकालीन अभिलेख भेटिएको हो । अक्सफोर्ड विश्वविद्यालयका प्राध्यापक एवं लिपिविज्ञ तथा इतिहासकार प्रा डा दिवाकर आचार्यकाअनुसार इन्द्रावतीको महादेवटारमा भेटिएको शिवलिङ्गको फुटेको जलहरीमा उत्कीर्ण संवत् ४४२ (शकसंवत् मान्दा विसं ५७७) पुस ५ मिति

नेपालभाषा पत्रकारिताको सय वर्ष र मुलुकको मातृभाषा

गणेशकुमार राई भाषा म्वासा जाति म्वाड' (भाषा रहे जाति रहन्छ) भन्ने नेपालभाषाका महाकवि सिद्धिदास अमात्यको आदर्श वचन छ । यही आदर्श वचनलाई नेवार समुदायले पालना गर्दै आएको पाइन्छ । नेवारी भाषा १४ औं शताब्दीदेखि १८औं शताब्दीसम्म नेपालको राज्य भाषा र अदालतम समेत प्रयोग हुन्थ्यो भन्ने इतिहासमा उल्लेख पाइन्छ । राज्य व्यवस्था फेरिएसँगै खस/पर्वते भाषा अस्तित्वमा आयो र अन्तमा नेपाली भाषा बनेपछि मुलुकमा अरू भाषाहरू राज्य सूत्रमा उनिन छोड्यो । नेपाल एकीकरण र शाह वंशको शासन सुरुआत भएसँगै भाषा दमनविरुद्ध आन्दोलन आरम्भ भएर वर्तमानसम्म तत्कदै आएको पाइन्छ । विसं १९६६ देखि १९९८ सम्मको अवधिलाई नेपाल भाषाको पुनर्जागरण युगका रूपमा उल्लेख गर्ने गरिएको छ । पत्रकारिताका हिसाबले धर्मावित्य धर्माचार्य ९जगतमान वैद्य० ले १९८१ सालमा कोलकाताबाट 'बुद्ध धर्म व नेपालभाषा' मासिक पत्रिका सम्पादन तथा प्रकाशन आरम्भ गरेका थिए । नेपाल भाषाको सो पहिलो साहित्यिक

बाँकी पेज २ मा

नेपालभाषा...

व्याकरण लेखेको र राजनीतिमा लागेकै कारणले सहादत पाए । जेलनेल भोग्नेहरू चित्तधर हृदय, सिद्धिचरण श्रेष्ठ र फट्टेबहादुर सिंह थिए । नेपाल भाषाका पहिलो महिला पत्रकार साधना प्रधान, नेपाल पत्रकार सङ्घ ९विसं २००८० का संस्थापक सत्यनारायणबहादुर श्रेष्ठ ९श्रेष्ठ नै नेपाल पत्रकार महासङ्घको संस्थापक अध्यक्ष कायम हुनुपर्छ भन्ने दावी अधि बढेपछि महासङ्घले अध्ययन कार्यदल गठन बनेको छ० लगायत अग्रपङ्क्तिमा थिए । नेपाल भाषाको पहिलो पत्रिकाले ल्याएको जागरण अनि कैयौँ साधकको योगदान चुलिने क्रम निरन्तर जारी छ । पुनःजागरणकालपछि २०८१ सालसम्म आइपुग्दा नेपाल भाषा पत्रकारिताले शताब्दी यात्रा पार गरेको छ । नेपाल भाषा रन्जना लिपि ९नेवा: लिपि०, प्रचलित, भुजिमोल, क्वयमोल लिपिमा लेख्ने गरिन्छ । ‘नेपाल भाषा टाइम्स’ दैनिक पत्रिका प्रकाशनमा रहेको छ ।

नेवार समाजमा नेपाल भाषा भनिँदै आए पनि आम मानिसले नेवारी भाषा भन्ने गर्दछन् । भाषिक समुदायको मागअनुसार तत्कालीन नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्ले २०५२ असोजमा नेवारीको सट्टा ‘नेपालभाषा’ नामाकरण स्वीकृत गरेको थियो । यद्यपि नेपाल संवत् ५०० मा नेवार भाषालाई ‘नेपाल भाषा’ उल्लेख भएको नेपाल भाषा शिक्षाको इतिहासमा उल्लेख पाइन्छ । त्यसैपरी २०८० सालदेखि नेपाल संवत् ११४४ आरम्भ भएसँगै सरकारको ‘लेटर हेड’मा अङ्कित गरिएको छ ।

नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूले धर्मादित्य धर्माचार्यको सम्पादनमा प्रकाशित ‘बुद्ध धर्म व नेपालभाषा’ पत्रिकालाई आधारस्तम्भ मानेर यही २०८१ जेठ १९ र २० गते दुईदिने पहिलो अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मेलन सम्पन्न गरेको थियो । सम्मेलनमा सार्क जर्नालिष्ट फोरम र नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासङ्घ ९फोनिज० लाई पनि सहभागीका रूपमा उभ्याइएको थियो । सम्मेलनमा भारत, बङ्गलादेश, भूटानका केही भाषाका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

नेपालका मातृभाषाहरूको भने सहभागिता रहन सकेन । त्यसैले मूलतः नेपाल भाषा पत्रकारिता अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनकै रूपमा सम्पन्न भयो ।

तथ्याङ्कमा नेवा: ९नेवार० जातिको कूल जनसङ्ख्या १३ लाख ४१ हजार तीन सय ६३ जना रहेको छ । नेपाल भाषा ९नेवारी० बोल्ने वक्ताको जनसङ्ख्या आठ लाख ६३ हजार तीन सय ८० रहेको छ । वाम्मती प्रदेश सरकारले तामाङ भाषा र नेपाल भाषा सरकारी कामकाजको भाषा लागू गर्न ऐन जारी गरेको छ । नेपालको संविधान ९२०७२० को धारा, ६ र ७ मा नेपालमा बोलिने सबै मातृभाषा राष्ट्रभाषा हुन् । देवनागरी लिपिमा लेखिने नेपाली भाषा नेपालको सरकारी कामकाजको भाषा हुनेछ । नेपाली भाषाका अतिरिक्त प्रदेशले आफ्नो प्रदेशाभित्र बहुसङ्ख्यक जनताले बोल्ने एक वा एकभन्दा बढी अन्य राष्ट्रभाषालाई प्रदेश कानुनबमोजिम प्रदेशको सरकारी कामकाजको भाषा निर्धारण गर्न सक्नेछ । भाषासम्बन्धी अन्य कुरा भाषा आयोगको सिफारिसमा नेपाल सरकारले निर्णय गरेबमोजिम हुनेछ । वागमती प्रदेश सरकारको कदमले आम मातृभाषी समुदायलाई आशाको नयाँ आयाम थपिएको छ ।

मातृभाषा र भाषिक राष्ट्रवाद मातृभाषा शब्दै पेचिलो छ । बहुसङ्ख्यकले बोल्ने भाषाभन्दा थोरै सङ्ख्या अर्थात् अल्पसङ्ख्यकले बोल्ने ‘काइतेबोली’ भनेजस्तो बिम्ब दिमागमा आउँछ । पञ्चायतकालसम्म ‘गाई खाने भाषा’को बिम्बमा ती मातृभाषाहरू परिभाषित थिए । राज्यले त्यस्ता भाषाहरूलाई मातृभाषा पद्न, लेख्न, छान्न, पढाउन प्रतिबन्ध लगाएको थियो । समुदायले आफ्नो बोली बोलिरहेकाले सचेत पूर्वजहरूले चुनौती मोलेका थिए ।

अङ्ग्रेजी या नेपालीलगायत विकसित भाषाको सन्दर्भमा पत्रकारिता भनेको मूलधारको व्यावसायिक भाषाखेती हो, तर चाहे नेपाल भाषा, १७ लाख वक्ता रहेको थारू भाषा होस् या १४ लाखले बोल्ने तामाङ भाषा अथवा १५ हजारले बोल्ने वाम्बुले भाषा, २३ जना वक्ता रहेको कुसुण्डा भाषाको पत्रकारिता कुनै हालतमा व्यावसायिक पत्रकारिता हुन सकिरहेको छैन । मातृभाषा

पत्रकारिता भनेको समाचार, विचारमा सीमित नभई साहित्य, व्याकरण, अनुसन्धान, अधिकारका अनेक विषय समेटेर प्रकाशन गर्नुपर्ने हुन्छ । मातृभाषा मूलधारभन्दा फरक छ । व्यावसायिक हुन सक्दैन । विशुद्ध मातृभाषाकै निम्तिमात्र काम गरेको हुनुपर्छ । एकल भाषिक राष्ट्रवादविरुद्धको आवाजका रूपमा लिइन्छ ।

विद्यावारिधि शोधार्थी अजितमान तामाङको ठम्याइमा आदिवासीको भाषा, धर्म, संस्कृतिसँग नजोडिएका व्यावसायिक मूलधार भनिएका पत्रपत्रिकादेखि रेडियो, टेलिभिजन, अनलाइन, न्यू मिडिया छन् । मातृभाषा पत्रकारिता भनेपछि छुट्टै पाटो हो । मातृभाषा पत्रकारिता गर्नेहरूको छुट्टै प्रकाशन गृह छैन । गोरखापत्र दैनिकमा अहिले ४२ भाषामा साम्रगी फरक-फरक दिनमा प्रकाशन हुन्छ, तर यसलाई मातृभाषा पत्रकारिताको एउटा अङ्ग मान्नै हो । विज्ञापन पाएर प्रकाशन भएका होइनन् । व्यावसायिक नभएर विशुद्ध मातृभाषाको प्रकाशन गरिएको छ ।

भाषिक राष्ट्रवाद उपनिवेशवादीहरूका लागि, गोर्खालीहरूको गोर्खा कोलोनिजम, ब्रिटिस कोलोनिजमले ल्याएको राष्ट्रवाद हो । एउटै भाषा केन्द्रीकृत भाषा हुने । एउटै धर्म संस्कृति हुने । एकल भाषिक राष्ट्रवादविरुद्ध उत्रिएर हामी आफ्नो राष्ट्रिय मुक्ति आन्दोलनको माध्यमबाट आफ्नो भाषा, अधिकार कुरा गर्दैछौँ । हाम्रो अर्को भाषिक राष्ट्रवाद भयो । लिम्बुवान, खम्बुवान, ताम्सालिङ, नेवा, तमुवान, मगरात भाषिक राष्ट्रवादसँग जोडिएको छ । जो भारतमै १९४९ सालमा भइसकेको छ, पन्जाब, बङ्गाल, तमिलनाडु, तेलङ्गनालगायत थुप्रै भएको छ । भाषिक राष्ट्रवादको पनि परिभाषा भएको छैन ।

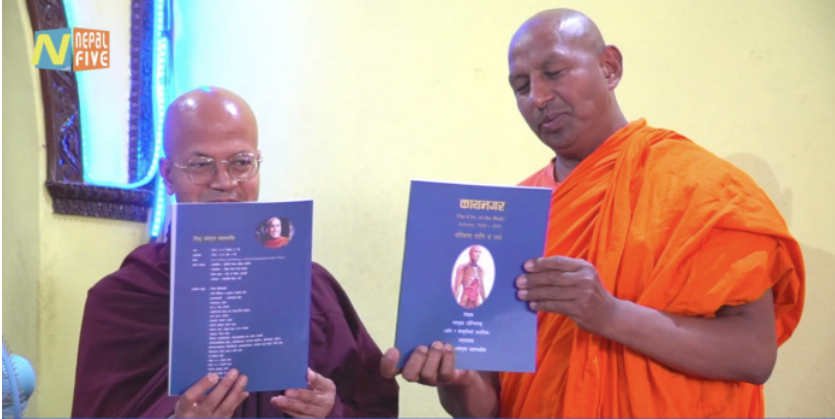
मातृभाषा पत्रकारिता तत्व मातृभाषा पत्रकारिता भनेको ज्ञानबलको कारखाना हो । बहुसङ्ख्यकको भन्दा अल्पसङ्ख्यकको बोलीलाई लिपिवद्ध गर्ने काम हो । बोलीचालीमा सीमित अहिलेसम्म नलेखिएको भाषालाई छापामा उतार्ने, बोलीलाई रेडियोमार्फत् सार्वजनिक गर्ने, टेलिभिजनमार्फत सार्वजनिक गर्ने, श्रव्यदृश्यमा उतार्ने काम हो । पत्रकारिता

गर्नका निम्ति न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हुनुपर्छ । पत्रकारिता गर्ने रुचि, इच्छा, चाहना हुनुपर्छ ।

समयचक्रसँगै निरन्तर साधना, धैर्यता, खोज अध्ययन, अनुसन्धान, विश्लेषण गर्ने क्षमता राख्नुपर्छ । मातृभाषा प्रकाशन, प्रसारण अगुवाइ गर्ने प्रकाशक, सम्पादकका निम्ति अभ् थप सशक्त भूमिका हुनुपर्छ । त्यस निम्ति समुदायसँग सामीप्यता, जनसम्पर्क, लेखक, स्रष्टासँग निरन्तर सानिध्यता हुनुपर्छ । नयाँ स्रष्टा, लेखकसँग सम्पर्क तथा उत्प्रेरणा सृजना गर्न सक्नुपर्छ । लेखन निरन्तरताका निम्ति प्रशिक्षण, पुनःताजगी तालिम हुनुपर्छ । प्रकाशन, प्रसारणका निम्ति आर्थिक व्यवस्थापन, इमानदारिता हुन जरुरी छ । अल्पसङ्ख्यक भाषा पत्रकारिता गर्ने सम्पादक, प्रकाशनले ‘वान मेन आर्मी’को भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने हुन्छ । जसले धारिलो हतियारसहित भारी बोकेर ठूलो डफ्कासँग युद्ध छेड्नुपर्ने हुन्छ । यद्यपि मातृभाषा पत्रकारितामा ‘गर या मर’ भन्ने आर्मीको नियम लागू हुँदैन ।

मुलुकका एक सय ४२ जातजाति र बोलिने एक सय २४ भाषाहरू देशकै अमूर्त सम्पदा हुन् । यसको संरक्षण, संवर्द्धन गर्नु राज्यको दायित्व हो । धर्मादित्य धर्माचार्यहरूको योगदानलाई समुदायले सम्प्फइरहन्छ । ती मातृभाषी समुदायको आत्मबल बढाउन र शिर उभ्याउनका निम्ति सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सरकारले सम्बोधन गर्न जरुरी छ । संविधानमा उल्लेख बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधतायुक्त नेपालको पहिचान जोगाउने काम समुदाय मात्र जिम्मेवार ठान्नु स्वाभाविकै हो, तर कुनाकन्दरामा जीवन व्यतित गर्दै रहेका हरेक नागरिकको हातहातमा समाइने मोबाइल र इन्टरनेटले चुनौतीमाथि चुनौती थपिदिएको छ । कृति बौद्धिकताले हाम्रा मातृभाषा पत्रकारितालाई हावामै ह्वातै उडाउने सङ्कटको निकट डिलमा उभिइरहेको अवस्था छ । यसतर्फ मातृभाषा पत्रकारिताको शताब्दी यात्राको स्मरण एक-दुई दिन भेला भएर तात्त्विक असर नगर्न सक्छ । (लेखक मातृभाषा अभियन्ता तथा पत्रकार हुनुहुन्छ) - रासस

बुद्ध धर्म संघ जूम परिवारद्वारा भन्ते, गुरुमाहरु अभिनन्दित

ललितपुर । भिक्षु धर्मगुप्त महास्थविरद्वारा नेपालभाषा, नेपाली र अंग्रेजी तीनवटा भाषामा अनुवादित पुस्तक ‘कायनगर’को विमोचन गरिएको छ । ललितपुरको सुनागुथिस्थित बौद्धजन विहारमा आयोजित उक्त कार्यक्रममा भिक्षु धर्मगुप्त महास्थविर, भिक्षु भदिय

महास्थविर, भिक्षु बोधिज्ञान महास्थविर र भिक्षु अशोक महास्थविरले संयुक्त रुपमा विमोचन गरिएको उक्त पुस्तक ‘बुद्ध धर्म संघ जूम परिवार’ ले प्रकाशित गरेको हो । यस पुस्तक थाई भाषामा लेखक प्लाय्क शोन্থिराकले लेख्नुभएको हो ।

बुद्ध धर्म संघ जूम परिवार चौथो

वर्षमा प्रवेश गरेको उपलक्ष्यमा आयोजित उक्त कार्यक्रममा जूम परिवारद्वारा दैनिक रुपमा संचालन गरिरहेको बुद्ध धर्मको अनलाइन जूम कार्यक्रममा बुद्ध पुजा, ध्यान निर्देशन तथा धर्मदेशना दिइरहनु भएका भन्ते, गुरुमाहरुलाई कृतज्ञता ज्ञापन-पत्र प्रदान गरिएको थियो ।

सो कार्यक्रममा भिक्षु धर्मगुप्त महास्थविर, भिक्षु भदिय महास्थविर, भिक्षु बोधिज्ञान महास्थविर, उपासक शाक्यरत्न, उपासिका शान्ता शाक्य लगायतले विमोचित पुस्तक तथा अनलाइन जूम कार्यक्रमका सम्बन्धमा आ - आफ्ना विचारहरु राख्नुभएको थियो । साथै ‘कायनगर’ पुस्तक प्रकाशनका लागि सहयोग गर्ने सबै दाताहरुको मंगल कामनार्थ भिक्षु संघ र अनागारिका संघद्वारा परित्राण पाठ पनि गरिएको थियो ।

एक-अर्का बीच सबै खालको सैन्य सहायता गर्ने पुटिन र किमको सम्झौता

एजेन्सी । रूस र उत्तर कोरियाले आफूमध्ये कसैमाथि हमला भए अर्कोले तुरुन्तै सैन्य सहायता पठाउने सम्झौता गरेका छन् । उत्तर कोरियाको दुई दिने भ्रमणका क्रममा राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिन र उत्तर कोरियाका सर्वोच्च नेता किम जोङ उनले शीतयुद्धकालीन आपसी रक्षा सन्धिलाई ब्युँताउने खालको सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका हुन् ।

सन् १९६१ मा तत्कालीन सोभियत संघ र उत्तर कोरियाले गरेको सो आपसी रक्षा सम्झौता १९९० मा सोभियत संघले दक्षिण कोरियासँग दौत्य सम्बन्ध स्थापना गरेपछि निष्क्रिय भएको थियो ।

‘यदि दुईमध्ये कुनै एक देशमाथि हमला भयो वा युद्धमा होमियो भने संयुक्त राष्ट्र संघको बडापत्रको धारा ५१ अनुसार अर्को देशले आफ्ना सबै उपलब्ध उपाय प्रयोग गरी तुरुन्तै सैन्य र अरू खालको सहयोग गर्नेछ,’ पुटिन र किमले हस्ताक्षर गरेको सम्झौताको धारा ४ ले भन्छ ।

संयुक्त राष्ट्र संघको बडापत्रको धारा ५१ ले कुनै पनि सदस्य राष्ट्रलाई एकल वा सामूहिक रूपमा आत्मरक्षाको कार्य गर्ने अधिकार दिन्छ । पुटिनले युक्रेनमाथिको आक्रमणलाई अहिलेसम्म युद्ध नभनेर विशेष सैनिक कारवाही मात्रै भनेकाले सम्झौता भए पनि अहिले नै युक्रेनसँग लड्न उत्तर कोरियाले सेना पठाउदैन भन्ने बुभ्नुपर्ने हुन्छ ।

अमेरिका लगायत पश्चिमा राष्ट्रले दुवै देशलाई आर्थिक नाकाबन्दी लगाएर अष्टयारो पारेको बेला दुई नेताले आपसी सम्बन्ध भन् मजबुत बनाउन सो सम्झौता गरेका छन् । दुवै देशले अर्को राष्ट्रको स्वार्थमा आघात पुग्ने खालको सम्झौता तेश्रो देशसँग नगर्ने र आफ्नो भूमि एक-अर्काका विरूद्ध प्रयोग हुन नदिने वाचा पनि गरेका छन्।

किमले रूस भ्रमण गरेको नौ महिनापछि पुटिनले उत्तर कोरिया भ्रमण गरेका थिए । त्यसअघि सन् २०१९ अप्रिलमा पनि किमले रूस भ्रमण गरेका थिए । पुटिन भने २४ वर्षपछि उत्तर कोरियाको भ्रमणमा आएका थिए । सन् २००० मा पहिलो पटक राष्ट्रपति निर्वाचित भएलगत्तै उनी उत्तर कोरिया गएका थिए । त्यति बेला त्यहाँ किमका बुवा किम जोङ इलको शासन थियो ।

उत्तर कोरिया तत्कालीन सोभियत संघकै कारण बनेको थियो । तर कुनै सोभियत सरकार प्रमुखले उत्तर कोरिया भ्रमण गरेका थिएनन् । कोरिया कब्जा गरेको जापानले दोस्रो विश्वयुद्धको अन्त्यमा आत्मसमर्पण गरेपछि कोरिया विभाजन भएको थियो । उत्तरपट्टिको भाग सोभियत संघको नियन्त्रणमा थियो भने दक्षिण अमेरिकाको । किमका हजुरबुवा किम इल सुङले एकीकरण गरेर कम्युनिस्ट कोरिया बनाउन सोभियत संघकै भरमा सन् १९५० मा दक्षिण कोरियामा आक्रमण गरेका थिए ।

सोभियत संघले उत्तर कोरियालाई हतियार मात्रै दियो । केही पाइलट सहितका लडाकु विमानले युद्धमा भाग लिए । तर सोभियत संघले प्रत्यक्ष रूपमा सो युद्ध लडेन । दक्षिण कोरियाका लागि भने अमेरिकाले सेना पठाएरै लड्यो । युद्धका क्रममा अमेरिकी सेना उत्तर कोरियाभित्र छिरेर कम्युनिस्ट चीनकै सीमाछेउ पुगेको थियो । त्यसपछि चीन पनि उत्तर कोरियाको पक्षमा युद्ध मैदानमा ओर्लिएको थियो ।

सन् १९५३ मा अमेरिका, उत्तर कोरिया र चीनबीच युद्धविराम भयो । दक्षिण कोरियाले भने युद्धविराममा हस्ताक्षर नगरेकाले प्राविधिक रूपमा दुई कोरिया अहिले पनि युद्धमै छन् । दोस्रो विश्वयुद्धपछि अमेरिका बराबरको महाशक्ति बनेको सोभियत संघका लागि उत्तर कोरिया आफूमा आश्रित सानो कम्युनिस्ट राष्ट्र मात्रै थियो ।

सोभियत संघको विखण्डनपछि पनि उत्तर कोरिया भ्रमण गर्ने पहिलो रूसी राष्ट्रपति पुटिन नै भएका थिए ।

राष्ट्रपति हुनेवित्तिकै उनले भ्रमण गरे पनि रूसका लागि उत्तर कोरियाको हैसियत आफ्नो सहयोगको अपेक्षा गर्ने गरिव, तानाशाही राष्ट्रभन्दा धेरै थिएन । उत्तर कोरियाले आणविक हतियार बनाउन लाग्दा अमेरिकाले धेरै पटक आर्थिक नाकाबन्दी लगाएको थियो । त्यसरी नाकाबन्दी लगाउँदा रूसले पनि साथ दिएको थियो ।

तर पुटिनले सन् २०२२ फेब्रुअरी २४ मा युक्रेनमा आक्रमण गरेपछि भने बिस्तारै रूस र उत्तर कोरिया नजिकिँदै गएका छन् । रूसले युक्रेन आक्रमण गरेपछि अमेरिका लगायत पश्चिमा राष्ट्रले उत्तर कोरियामा लगाए जस्तै आर्थिक नाकाबन्दी रूसमा पनि लगाएका छन् । अमेरिका लगायत पश्चिमा राष्ट्रले हतियार दिएर युक्रेनलाई सहयोग गरेका कारण युद्ध लम्बिँदै गएपछि रूसको शीतयुद्धकालीन हतियारको भण्डार रिक्तिँदै गएको छ । त्यसैले पुटिनले इरान र उत्तर कोरियाबाट हतियार र गोलाबारूद किनिरहेका छन्। रूसले उत्तर कोरियालाई खाद्यान्न र तेल दिइरहेको छा पछिल्लो समय किमले रूसबाट अत्याधुनिक हतियार प्रविधि पनि पाउने आशा गर्न थालेका छन्।

बुधवारको सम्झौतामा रूसले उत्तर कोरियालाई हतियार-प्रविधि उपलब्ध गराउनेबारे भने केही उल्लेख छैन। तर त्यसबारे पुटिनले बुधवार बोल्दै संयुक्त राष्ट्र संघले उत्तर कोरियालाई हतियार-प्रविधि दिन लगाएको प्रतिबन्ध पुनर्विचार गर्ने बेला भएको भनेका छन्। आफ्नो रक्षा क्षमता बढाउन आवश्यक उपाय अवलम्बन गर्ने अधिकार प्योङयाङलाई भएको उनले बताएका छन्।

हाको सेवाहरु : **Silk Print, स्टिकर प्रिन्ट, फोटो प्लेक्स प्रिन्ट, १0 फिट सम्मको प्लेक्स प्रिन्ट, A3 & A4 size color प्रिन्ट**

Remember us for HD Quality print

90 फिट

त्रिदेव

प्लेक्स एण्ड स्टिकर प्रिन्ट

मध्यपुर थिमि-8, दुईचोखरी, ईन्द्रयणी मार्ग
सम्पर्क : ८८५११0२५११, ८८०८११03१४8

पुर्णच : रामिबार वाहेक अन्य बारहरुमा बिहाव १0:३0 बजेदेखि बेलुका ६:00 बजे सम्म ग्राहकहरुको सेवामा रहनेछ ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम

भक्तपुर । मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले स्थानीय उत्पादन खाद्य र पेयपदार्थको प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिने भएको छ । नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दै नगरप्रमुख सुरेन्द्र श्रेष्ठले सो जानकारी दिएको हो । उनले १० वटा प्राथमिकताका क्षेत्र निर्धारण गरी नगरपालिकाको आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको बताए । उनले सुशासन तथा गुणस्तरीय सार्वजनिक सेवा प्रवाह, शिक्षा, स्वास्थ्य र खेलकुद, सामाजिक समावेशीकरण, कृषि तथा पशुपन्छी विकास, उद्योग, वाणिज्य, सहकारी तथा रोजगारी प्रवर्द्धन, वन, वातावरण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन, कला, संस्कृति, सम्पदा तथा पर्यटन प्रवर्द्धन, पूर्वाधार विकास र सूचना प्रविधिलाई प्राथमिकतामा राखेको जानकारी दिए ।

उनले नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप व्यवस्थित, नतिजामूलक र प्रभावकारी बनाउनको लागि मध्यपुर थिमि नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित जलाखुमा नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण कार्य चालु आर्थिक वर्षमा नै शुरु गरिने बताए । नेपाल भाषालाई सरकारी कामकाजको भाषाको रूपमा प्रयोग गर्दै लगिने, मौलिक स्थान-नाम अभिलेखीकरण तथा पुनःस्थापना अभियानलाई तिब्रताका साथ निरन्तरता दिईने, नगरपालिकाबाट भवन निर्माण रोक्का राखिएका क्षेत्रहरूको सम्बन्धमा व्यवस्थित वस्ती विकासको सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदनका आधारमा चालु आ.व. बाटै शुरुवात गरी क्रमश वस्ती विकास गर्दै लाने नीति लिईने नगरप्रमुख श्रेष्ठले जानकारी गराए ।

उनले नगरपालिकाले आगामी वर्ष नगरपालिका क्षेत्र भित्र मनाइने ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं परम्परागत विस्का: जात्रा, जिब्रो छेड्ने जात्रा, निलबाराही गण नाच, भैरव नाच, महाकाली नाच, पुलुकिसि नाचलगायतका जात्रा चाड पर्वहरूलाई पर्यटन प्रवर्द्धनार्थ राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय स्तरमा प्रचार प्रसार गरी थप व्यवस्थित गरिने नीति लिने जानकारी गराए ।

यसैगरी मध्यपुर थिमि नगरपालिका भित्रका सार्वजनिक स्थानहरूमा शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था गर्ने, दुनेगः, विष्णुवीर, विष्णुकुण्डल, सिद्धिकाली, नगदेश, कुमारी पार्क, बोदे हुदै निलबाराहीसम्म सम्पदा मार्गलाई विस्तार गरी पर्यटकीय गन्तव्य निर्माण गर्ने, मध्यपुर थिमि नगरपालिका भित्रका सार्वजनिक स्थान, पार्कलगायतको संरक्षण, उपयोग र सुरक्षा लगायतका कार्यहरू स्थानीय उपभोक्ता, संघसंस्थालगायतका निजी क्षेत्रको साभेदारीमा प्रचलित कानून बमोजिम सञ्चालन गर्ने नीति नगरपालिकाले लिने छ ।

सबै वडा कार्यालयहरूमा सुचना अधिकारी, हेल्प डेक्सको व्यवस्था गरिने, नगरवासीलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र सहजरूपमा उपलब्ध गराउन नगरपालिकामै राष्ट्रिय परिचयपत्र स्टेशन स्थापना गरी तत्कालै कार्य प्रारम्भ गरिने भएको छ । दिगो श्रोत व्यवस्थापनको लागि कर तथा गैर राजस्व अनुपातमा कर राजस्वको अंशवृद्धि गर्दै आन्तरिक राजस्वलाई भरपदों र दिगो स्रोतको रूपमा स्थापित गरिने, करदातालाई कर तथा लेखाङ्कन प्रणालीका बारेमा ज्ञान अभिवृद्धि गर्न स्थानीय व्यवसायी, करदाता तथा व्यवसायी संघसंस्थाहरूसँगको सहकार्यमा ज्ञानवर्धक, जानकारीमूलक र सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने, करको दायरा फराकिलो पार्न अभियानात्मक, प्रचारात्मक र उत्प्रेरणात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने

र बहाल करमा बहुदर प्रणाली लागु गरी आवासीय प्रयोजनका लागि बहालमा लगाई बहाल आम्दानी गरिरहेका घरधनीहरूलाई समेत करको दायरामा समेटिने छ । सम्पत्ति कर, भूमिकर, व्यवसाय कर र बहाल करमा निश्चित अवधिसम्म कर छुट तथा जरिवाना छुटको व्यवस्था गरी समयमै र नियमितरूपमा कर तिर्न करदातालाई प्रोत्साहित गरिने नीति नगरपालिकाले लिने नगरप्रमुख श्रेष्ठले बताए ।

नीति तथा कार्यक्रमको पूर्णपाठ

मध्यपुर थिमि नगरपालिकाका उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, नगर सभाका सदस्यहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, सञ्चारकर्मी मित्रहरू लगायत उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरू, यस नगरपालिकाको आ.व. २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम सम्मानित नगरसभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्तै खुशी लागेको छ । यस अवसरमा देशमा संधीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना गर्न तथा नागरिकलाई सार्वभौम एवं अधिकार सम्पन्न बनाउने अभियानमा जीवनको आहुति दिनु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरू प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको शासकीय संरचना र सेवा प्रवाहलाई जनताको घरदैलोसम्म पुऱ्याउने नागरिकको नजिकको सरकार स्थानीय तह हो ।

स्थानीय सरकारका रूपमा यो नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरी रहँदा नेपालको संविधान २०७२ ले परिलक्षित गरेका निर्देशक सिद्धान्त तथा नीतिहरू, दिगो विकासका लक्ष्य २०३० ले निर्धारण गरेका क्षेत्रहरू, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, सार्वजनिक खरिद ऐन र खरिद नियमावली, आर्थिक प्रशासन नियमावलीले निर्दिष्ट गरेका व्यवस्थाहरू, प्रचलित कानूनहरू यस नगरपालिकाको दीर्घकालीन सोच, राष्ट्रिय योजना आयोगको वजेट तर्जुमा सम्बन्धी मार्गदर्शन र निर्देशन, नियमक निकायहरूबाट प्राप्त निर्देशनहरू समेतलाई आधार लिई तीन तहका सरकारका बीचको समन्वय, सहकार्य, सहअस्तित्व समेतलाई ध्यान दिइएको छ ।

यस नगरपालिकालाई सांस्कृतिक जीवन्त शहरका रूपमा विकास गर्नको लागि केहि महत्वपूर्ण नीति तथा कार्यक्रमहरू यस सम्मानित नगरसभामा प्रस्तुत गरी रहँदा गौरवको अनुभूति गरी रहेको छ ।

“हाम्रो कला, हाम्रो संस्कृति: मध्यपुर थिमि, हाम्रो सम्पत्ति” भन्ने मूल नारालाई आत्मसाथ गरी समग्र नगरको विकासको सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, अवसर र चुनौतीलाई प्रष्ट रूपमा निर्धारण गरी नगरपालिका अगाडि बढिरहेको छ । नगरको समस्या र चुनौतीका बीच जनप्रतिनिधिहरूको प्रतिबद्धता र साभ्भा अटोट, राजनीतिक दलहरूबीच समन्वय, समझदारी र सहकार्य, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूको लगनशीलता, इमान्दारिता, अनुशासन र सुशासन कायम गर्ने प्रतिबद्धता, निजी क्षेत्रको सहयोग, राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूको विकास प्रक्रियामा सहभागिताले मात्रै सांस्कृतिक विविधतायुक्त यो सहरलाई जीवन्त र सुन्दर सहर बनाउन सम्भव छ । नगरपालिकाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू राष्ट्रियता, लोकतन्त्र, समाजवाद, सुशासन र जनस्वास्थ्यको प्रत्याभूति गरी आर्थिक विकासको सार्थकता प्राप्त गर्न क्रियाशिल रहेका छन् । गत आर्थिक वर्षमा तर्जुमा गरिएका नीति, कार्यक्रम तथा वजेटको मर्मको समिक्षा गर्दै सीमित साधन स्रोतलाई अधिकतम उपयोग गर्ने गरी जनप्रतिनिधिहरूसँग जनताका अपेक्षा एवं घोषणा पत्र मार्फत जनतासँग गरिएका प्रतिबद्धतासमेतलाई ध्यानमा राखी जनताको प्राप्त अभिमतलाई सार्थक परिणाममा रुपान्तरण गर्न आगामी आ.व. २०८१/०८२ को वजेट तर्जुमा गर्दा देहायका क्षेत्रहरूलाई प्राथमिकतामा राखी कार्य अगाडि बढाइने छ ।

आगामी आ.व. २०८१/०८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधार र प्राथमिकताहरू निम्नानुसार निर्धारण गरेको छु ।

संविधानले स्थानीय सरकारलाई तोकेका दायित्व तथा अधिकार, राज्यका नीति तथा सिद्धान्तहरू ।

सोह्रौँ (पञ्चवर्षीय) योजनाले निर्धारण गरेको लक्ष्य, नीति तथा प्राथमिकताहरू ।

नेपाल सरकारको वजेट, योजना, नीति तथा कार्यक्रमहरू ।

बागमती प्रदेश सरकारको वजेट, योजना, नीति तथा कार्यक्रमहरू ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ निर्वाचनमा जनतासँग गरिएका घोषणा पत्र तथा प्रतिबद्धताहरू ।

विभिन्न विषयगत समिति, वडा समिति र सरोकारवाला समुहहरूबाट प्राप्त राय सुभााव । नेपाल सरकारले दीगो विकासका लक्ष्य, मानव अधिकार, बाल अधिकार, महिला अधिकारलगायतका अन्तरराष्ट्रियस्तरमा जनाएका प्रतिबद्धता ।

नगरपालिकाले स्वीकृत गरेका ऐन, नियमावली, निर्देशिका, नीति तथा कार्यविधिहरू । नीति तथा कार्यक्रमको प्राथमिकताका क्षेत्र :

सुशासन तथा गुणस्तरीय सार्वजनिक सेवा प्रवाह

शिक्षा, स्वास्थ्य र खेलकुद सामाजिक समावेशीकरण कृषि तथा पशुपन्छी विकास उद्योग, वाणिज्य, सहकारी तथा रोजगारी प्रवर्द्धन

वन, वातावरण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन

कला, संस्कृति, सम्पदा तथा पर्यटन प्रवर्द्धन

पूर्वाधार विकास सूचना प्रविधि

उपस्थित नगरसभा सदस्यज्यूहरू, अब म यस आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को लागि प्रस्तावित विषयगत नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

मुख्य मुलभूत नीति तथा कार्यक्रमहरू:

नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप व्यवस्थित, नतिजामूलक र प्रभावकारी बनाउनको लागि मध्यपुर थिमि नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित जलाखुमा नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण कार्य चालु आर्थिक वर्षमा नै शुरु गरिनेछ ।

नेपाल भाषालाई सरकारी कामकाजको भाषाको रूपमा प्रयोग गर्दै लगिनेछ ।

मौलिक स्थान-नाम अभिलेखीकरण तथा पुनःस्थापना अभियानलाई तिब्रताका साथ निरन्तरता दिईनेछ ।

नगरपालिकाबाट भवन निर्माण रोक्का राखिएका क्षेत्रहरूको सम्बन्धमा व्यवस्थित वस्ती विकासको सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदनका आधारमा चालु आ.व. बाटै शुरुवात गरी क्रमश वस्ती विकास गर्दै लाने नीति लिईनेछ ।

सार्वजनिक प्रशासनलाई जनमुखी, जवाफदेही, जिम्मेवार तथा नतिजामूलक बनाई सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप जनमैत्री एवं प्रभावकारी बनाइनेछ ।

नगरपालिकाको नीति तथा योजनाहरू कार्यान्वयन गर्न नगरवासीलाई सेवा प्रदान गर्न आवश्यकताका आधारमा नयाँ कानून तर्जुमा गर्नुका साथै मौजूदा कानूनलाई आवश्यकता र औचित्यका आधारमा संशोधन गरिनेछ ।

विद्यालय शिक्षालाई गुणस्तरीय, जीवनोपयोगी, प्रतिस्पर्धी र प्रविधि मैत्री बनाउँदै लगिनेछ ।

गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा सम्पुर्ण नागरिकको पहुँच सुनिश्चित गर्दै लगिनेछ । यसका लागि स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम, नि:शुल्क औषधी वितरण कार्यक्रम, चर्भभ द्ययियम अभियानको निरन्तरता, स्वास्थ्य शिविर, जेष्ठ र अशक्त नागरिकको स्वास्थ्य परीक्षणलगायतका कार्यक्रमहरू सँगै प्राकृतिक चिकित्सा सेवासमेतलाई घरदैलोमा सञ्चालन गरिनेछ ।

नगरपालिकाको एकीकृत, सन्तुलित, दिगो र योजनाबद्ध विकासका लागि आवधिक योजना

तथा मध्यकालीन खर्च संरचना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

शहरी सौन्दर्यता र आम नागरिकको सुरक्षा संवेदनशीलतालाई दृष्टिगत गरी अव्यवस्थित तारलाई व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइनेछ ।

दिगो विकासका लक्ष्य (क्मन्) हासिल गर्नका निम्ति सूचकहरूका आधारमा कार्ययोजना बनाई नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रममा यसलाई आन्तरिकीकरण गरिनेछ ।

नगरवासीहरूलाई सहजता प्रदान गर्न करको दायरा विस्तार अभियानलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

विपदलाई न्यूनीकरण र व्यवस्थापन गर्नको लागि आवश्यक नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

नगरपालिका भित्रका सार्वजनिक जग्गाको पहिचान, सिमाङ्कन र संरक्षण गरिनेछ ।

नगरपालिकाको प्राथमिकता प्राप्त योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न निजी क्षेत्र, गैरसरकारी संस्था र सामाजिक संघसंस्थाहरूसँग साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।

सुशासनलाई संस्थागत गर्नको लागि भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

सूचना र प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गरी सेवा प्रवाहलाई सहज बनाउन, जनतासँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध र सम्पर्कमा रहने सार्वजनिक निकायहरूको क्षमता विकास, श्रोत साधनमा वृद्धि र प्रणालीको विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई अनलाईनको माध्यमद्वारा कार्यसम्पादन गरी एबउभच्ीभकक गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

नगरपालिका भित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूमा दिवा खाजालाई व्यवस्थित गर्नको लागि केन्द्रीकृत भान्छा घर (ऋभलतचर्बा प्स्तअजभल) सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिका क्षेत्र भित्र मनाइने ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं परम्परागत विस्का: जात्रा, जिब्रो छेड्ने जात्रा, निलबाराही गण नाच, भैरव नाच, महाकाली नाच, पुलुकिसि नाचलगायतका जात्रा चाड पर्वहरूलाई पर्यटन प्रवर्द्धनार्थ राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रियस्तरमा प्रचार प्रसार गरी थप व्यवस्थित गरिनेछ ।

ऐतिहासिक एवं परम्परागत जात्रा, चाडपर्व, पुजा, संस्कृतिलाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न कार्यविधि निर्माण गरिनेछ ।

नगर क्षेत्र भित्रका सम्पूर्ण टोल वस्तीहरूमा नियमित रूपमा फोहोरमैला संकलनको व्यवस्था मिलाई अरनिको राजमार्गलगायतका अन्य सडकको दायौँबायौँ र विभिन्न पार्क एवं सामुदायिक वन क्षेत्रहरूमा व्यवस्थित रूपमा वृक्षारोपण र वातावरण संरक्षण गरी हरियाली प्रवर्द्धन गर्दै सौदर्यकरण गरिनेछ ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिका भित्रका सार्वजनिक स्थानहरूमा आवश्यकताका आधारमा सुविधाजनक सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्ने नीति लिईनेछ ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिका भित्रका सार्वजनिक स्थानहरूमा शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था गर्ने नीति लिईनेछ ।

पिछडिएको क्षेत्र, विपन्न समुदाय, दलित, महिला, आदिवासी जनजातिलगायत उत्पिडित वर्गहरूलाई राज्यको मूल प्रवाहमा समाहित गर्न समावेशीकरण, क्षमता विकास तथा सशक्तीकरणको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

नगरपालिका र अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरू सम्भव भएसम्म स्थानीयस्तरबाट उत्पादन भएका सामग्रीहरूको प्रयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।

दुनेगः, विष्णुवीर, विष्णुकुण्डल, सिद्धिकाली, नगदेश, कुमारी पार्क, बोदे हुदै निलबाराहीसम्म सम्पदा मार्गलाई विस्तार गरी पर्यटकीय गन्तव्य निर्माण गर्ने नीति लिईनेछ ।

नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पतालमा संस्थागत क्षमता विकास गर्दै लगिनेछ ।

क्रमशः अर्को अंकमा

थिमि टाइम्स

– छिमेकी तथा आफ्ना साथीभाइको निन्दा गर्ने बानी परापूर्व कालबाटै मानिसको मनोरंजनको विषय बन्दै आएको छ ।

- प्रेमचन्द

वर्ष १७ अङ्क ३९ नै.सं. ११४४ २०८१ असार १२ बुधबार
26 June 2024 Wednesday

सम्पादकीय

स्थानीय निकायमा हुने नीतिगत भ्रष्टाचार

स्थानीय तहहरूले पनि स्थानीय सरकारको रूपमा वर्षभरी गरिने विकास, निर्माण लगायत आर्थिकसँग सम्बन्धित नीति तथा कार्यक्रमका साथमा नयाँ आर्थिक वर्षको वजेटसमेत पारित गर्ने गरेको छ । यसरी स्थानीय रूपमा गरिने विकास निर्माणको कार्य स्थानीय तहमा रहेको स्थानीय सरकारकै मातहतमा हुने भएकोले आम नजसमुदायमा स्थानीय तह प्रति लगाव र विश्वास पनि बढ्दै गइरहेको छ । यो राम्रो पक्ष हो , स्थानीय तहमा हुने विकास निर्माणको कार्यमा स्वयं स्थानीय बासिन्दाहरूको सहभागिता रहने भएको कारण पनि आर्थिक चलखेल हुने संभावना न्यून रहने गर्दछ ।

यसरी स्थानीय रूपमा हुने विकासको लागि आवश्यक वजेटको व्यवस्थापन स्थानीय तहमा नै हुने भएकोले पनि विगतमा भन्दा विकास निर्माणको कार्यले तिव्रता पाएको छ । विगतमा केन्द्रबाट वजेट विनियोजन हुने तर काम भने केही नहुने भएको कारण आम जनतामा केन्द्रमा जनप्रतिनिधिको रूपमा जानेहरु प्रति विश्वासको संकट देखिएको थियो ।

स्थानीय तहले असारको १० गते भित्र नीति तथा कार्यक्रमका साथ आवश्यक वजेटको पनि व्यवस्थापन गरी सार्वजनिक गर्नुपर्ने भएकोले अहिले सम्म केही स्थानीय निकायमा बाहेक देशका सबैजसो स्थानीय निकायले बजेट विनियोजन गरिसकेको छ । जुन बजेट आउने आ.व.को लागि खर्च गर्ने गर्दछ ।

तर कतिपय स्थानीय निकायले विकास निर्माणको लागि विनियोजन गरेको वजेटहरु उपभोक्ता समिति मार्फत खर्च गर्नु पर्ने हुन्छ । स्थानीयको सहभागिता रहने यस प्रकारको व्यवस्था राम्रै भए पनि सो उपभोक्ता समितिले काम गर्न अगावै लागतको २० प्रतिशत रकम राख्नु पर्ने प्रावधान राखिएको छ । यसरी स्थानीय निकायबाट लागतको ८० प्रतिशत रकम मात्र प्राप्त हुने कारणबाट पनि स्थानीय बासिन्दा उपभोक्त समितिमा बस्न अनिच्छुक देखिएको छ । जसको कारण सोही कार्य पुरा लागतमा ठेक्का मार्फत कम्पनीलाई दिइने गरेको कारण स्थानीय निकायमा हुने गरेका विकास निर्माणका कार्यमा गुणस्तर कायम नहुने समस्या देखिएको छ । ठेकेदार म्पनीलाई लागतमा पनि नाफा चाहिने अनि उपभोक्ता समितिले लगानी गर्नुपर्ने परिपाटीकै कारण पनि विकास निर्माणको कार्यमा ठेकेदारहरूकै पहुँच हुने कारणबाट आर्थिक चलखेल हुन गई निर्माण कार्य कमसल र गुणस्तरहिन हुने देखिएको छ । यसरी एकातिर विकास भएको देखिने । अर्को तर्फ विकास निर्माणको कार्य देखाउने मेसो मात्र हुने भएकोले पनि वास्तविक विकास हुन सकेको छैन ।

तसर्थ यस विषयमा स्थानीय निकायले सोच्नु आवश्यक छ । यही प्रावधानकै कारण पनि स्थानीय निकायमा अहिले अनियमितता र आर्थिक चलखेलका साथ नीतिगत भ्रष्टाचार हुने गरेको देखिएको छ । जसलाई समयमै नियन्त्रण गर्न आवश्यक छ ।

मौलिकपना मेटिएकोमा भन्दा बेथिति हट्नेमा चिन्ता

अनुसा थापा

भौगोलिक रूपमा सानो भएपनि नेपाल सुन्दर देश हो । नेपाल प्राकृतिक रूपमा धनी छ । यहाँको हावापानी उत्कृष्ट छ । अर्थात्, सबैलाई सुहाउँदो । प्राकृतिक रूपमा धनी देश सांस्कृतिक, धार्मिक हिसाबले पनि निकै अगाडि छ । यहाँको सुन्दरता पाइला-पाइलामा देख्न सकिन्छ ।

मठमन्दिर, डाँडाकाडाले मान्छेलाई लोभ्याउँछ । यही हेर्न विभिन्न मुलुकबाट विदेशी पाहुना नेपाल आउँछन् । यता, विदेशी पाहुना जति बढी नेपालमा घुम्न आउँछन्, राज्यलाई त्यति नै फाइदा हुन्छ । राज्यलाई राजश्व आउँछ । यता, अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमै नेपालको पहिचान बढ्छ । उनीहरु आफ्नो देश फर्किएर नेपालबारे कुरा गर्छन् ।

नेपालीहरु पाहुनालाई निकै सत्कार गर्छन् । त्यसैले त भनिन्छ ‘अतिथि देव भवः’ । विदेशी पनि हाम्रा लागि पाहुना नै हुन् । नेपाल घुम्न आएका विदेशीको जिम्मा सरकारले लिनुपर्छ । उनको जीउधनको सुरक्षा सरकारले गर्नुपर्छ । केही कारण ऊ तलमाथि भयो भने सरकारले त्यसको जवाफ दिनुपर्छ ।

तर, पछिल्लो समय विदेशी कमाउने भाडो बनेका छन् । विदेशी नेपाल आएपछि होटल-रेष्टुरेण्टमा बस्छन् । नेपालीलाई एक हजारमा बेच्ने सामान होटल व्यवसायीहरूले पाँच हजार रुपैयाँ ठट्याउँछन् । विदेशी बस्ने रुम कस्तो छ ? खानेकुरा कस्तो छ ? गुणस्तरीय छ कि छैन ?

होटल व्यवसायीले कति रुपैयाँ लिइरहेका छन् ? सरकार अनुगमन गर्दैन । होटल व्यवसायीहरूको पहिलो शिकार नै विदेशी हुन् । विदेशी नेपाल भर्नेबित्तिकै ट्याक्सीको आवश्यकता पर्छ । विदेशीलाई लक्षित गरी त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा हरियो प्लेटको ट्याक्सी सञ्चालन गरिएको छ ।

तर, ट्याक्सीले चलाएको ठगीधन्दाबारे सरकार मौनभैँ छ । विदेशी देखेबित्तिकै पाँच सयको बाटोमा पाँच हजार माने त चालकहरूको प्रवृत्ति नै हो । होटल व्यवसायीहरूले ट्याक्सी चालकहरूलाई कमिशन दिएका छन् । गोष्ट ल्याएबापत कमिशन पाउँछन्, चाहे त्यो स्वदेशी होस् या विदेशी ।

पाहुना कति दिन होटलमा बस्छ, सोहीअनुरूप कमिशन दिइन्छ । त्यसैले ट्याक्सी चालकले पाहुनालाई ती होटलमा पुर्याइदिन्छन् । विदेशीले घुम्न रुचाउने पशुपतिनाथ मन्दिर, पाटन दरबार, भक्तपुर दरबार स्क्वायर, बौद्ध, स्वयम्भू, वसन्तपुर, दरबारमार्ग, ठमेललगायत हो । यी काठमाडौँ उपत्यकाभित्रको प्रमुख घुमघाम स्थल छ ।

उपत्यका बाहिर त धेरै जिल्ला छन् । तर, जहाँ गएपनि विदेशीलाई धुरुकै रुवाईन्छ । विदेशी देखेबित्तिकै माग्नेहरु भुमिहाल्छन् । विदेशीहरूलाई नयाँ-नयाँ सामान खरिद गर्न मनलाग्छ । नेपालको कलाकृति त त्यहीमाथि पनि उत्कृष्ट छ । मन्दिर छेउछाउ विभिन्न सामान बेच्न राखिएको हुन्छ ।

विदेशीलाई स्वदेशीभन्दा त्यो सामान दोब्बर-तेब्बर मूल्य गरिन्छ । नेपाल आएपछि भ्रमण नगर्ने कुरै हुँदैन । आरोहण गर्नुको विदेशीको चासो हो । उनीहरु विभिन्न हिमाल चढ्न रुचाउँछन् । टाभल्समार्फत हिमाल चढ्न जान्छन् । टाभल्सले पनि ठगीरहेको छ । मनलाग्दी पैसा लिइरहेका छन् । सरकारले पनि शुल्क तोकेको छैन । हरेक क्षेत्रमा विदेशी ठगिरहेका छन् । त्यसैले तीन महिनाको भीसा लगाएर आएकाहरु महिना दिनमै फर्किन बाध्य हुन्छन् । नेपालबारे बुझौँ भनेर आएका हुन्छन् तर नेपालीको व्यवहारले महिना दिनमै फर्किन्छन् । काठमाडौँ उपत्यका अस्तव्यस्त छ ।

न व्यवस्थित फुटपाथ छ न सडक । ठमेल क्षेत्रमा सबैभन्दा धेरै विदेशी जान्छन् । तर, त्यहाँको सडक अस्तव्यस्त छ । काठमाडौँ महानगरपालिकाले पछिल्लो समय वसन्तपुर एरियामा सवारी जान रोक लगाएको छ । यो निर्णय एकदमै सही छ । वसन्तपुर त नेपालको ऐतिहासिक चिनारी हो ।

त्यहाँ सवारी चल्न पहिल्यै रोक लगाउनुपर्थ्यो । तर, कुनै जनप्रतिनिधिले चासो देखाएका थिएनन् । वर्तमान मेयर बालेन साहले गरे । विडम्बना, त्यताको बासिन्दाले यो कुरा बुझ्दैनन् । नबुझिकन राजनीतिक पार्टीका भोलेहरूले भनेको भरमा सडकमा उत्रिन्छन् । महानगरले न्यूरोड क्षेत्रमा फुटपाथ बढाउन खोजेको थियो ।

फुटपाथ बढाउनु त राम्रो कुरा हो । फुटपाथ नहुदाँ सडकबाट हिँड्नुपर्ने बाध्यता छ । जसले दुर्घटना निम्त्याइरहेको छ । दुर्भाग्यवस्, त्यहाँ पनि राजनीतिक पार्टीका भोलेहरु विरोधमा उत्रिए । महानगरले खनिसकेको सडक पार्टीकै आडमा पुर्न लगाए । फुटपाथ विस्तारको काम रोकियो ।

फुटपाथ नहुँदा स्वदेशीलाई त गाह्रो भएकै छ । भन् विदेशीहरूको हालत के होला ? ठूलूला सडक, फुटपाथ र व्यवस्थित शहरमा बसेका उनीहरूले नेपालको बारेमा के सोच्न ? फुटपाथ त अनिवार्य भौतिक पूर्वाधार हो । सबैभन्दा धेरै भीडभाड हुने स्थलमा त फुटपाथ निर्माण गर्नुपर्छ ।

सडकहरु सफासुगधर बनाउनुपर्छ । रुखबिरुवा रोप्नुपर्छ । तारहरु व्यवस्थापन गर्नुपर्छ । तर, त्यहीका बासिन्दा विकास विरोधी छन् । विभिन्न जिल्लाबाट आएकाहरु वसन्तपुर घुम्न जान्छन् । खरिददारीका लागि न्यूरोड, असन, भोटाहिटी जान्छन् । तर, अब जानुहुँदैन । विकास विरोधीहरु भएका ठाउँमा जाने नै होइन ।

सर्वसाधारणको ज्यान जोखिममा राखेर व्यापार गर्ने अधिकार कसैलाई पनि छैन । त्यहाँ घुम्न जाने कममा गाडीले ठक्कर दियो भने कसले जिम्मा लिन्छ ? न्यूरोडको बासिन्दाले लिन्छन् ? त्यहाँ हिँड्दा पाकेटमारले पाकेट मायो, कसले भर्पाइ गर्छ ? न्यूरोडको व्यापारीले भर्पाइ गर्छन् ?

जिम्मेवारी केही नलिने अनि विकासको काममा अवरोध मात्र गर्ने ? नैतिकताले यस्तो गर्न दिन्छ ? यहाँको विशेषता यो हो हे भनेर घुम्न आउनेलाई प्रभाव पार्ने हो । नाकि उनीहरूलाई तितो अनुभव गराउने । महानगरले आगामी आर्थिक वर्षदेखि न्यूरोडमा पनि सवारी साधन रोक्नेगरी नीति तथा कार्यक्रम ल्याएको छ ।

तर, त्यहाँका व्यापारी फेरि सडकमा उत्रिएका छन् । फुटपाथ पनि बनाउन नदिने, सवारी साधन आवागमनमा रोक लगाउनेभन्दा पनि विरोधमा उत्रिने । अनि गर्नेचाँहि के ? विकास पनि चाहिएको छ, काम पनि गर्न नदिने । यस्तो पाराले कतिञ्जेल चल्छ ? अब एउटै उपाय छ, न्यूरोड

एरियामा कोही पनि नजान् भनेर महानगरले सार्वजनिक सूचना जारी गरिदिनुपर्‍यो । अनि मात्र विरोधमा उत्रिनेहरूले थाहा पाउँछन् । महानगरले सूचना जारी मात्र गरोस्, समग्र देशभरका जनताले मान्छन् । नत्र सरकारले सम्पदा वरपरको जग्गा अधिग्रहण गर्नुपर्‍यो । त्यहाँको जग्गा सरकारले सरकारी रेटमा किनिदिनुपर्‍यो । उनीहरु अन्त गएर बसून् । धेरै घमण्ड भयो ।

राज्यको ऐनकानुनलाई नै चुनौती दिन थाले । लाखौँ जनताले दिनहुँ दुःख पाइरहेका छन्, उनीहरूलाई मतलब नै छैन । सम्पदाहरूको सुरक्षाका लागि पुरातत्व विभाग र संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय छ । तर, अनुगमन नै गर्दैन । मन्दिरको जग्गा मिचेर मन्दिरभन्दा ठूलो घर बनाउने क्रम बढेको छ ।

जसका कारण मन्दिर मासिदै गएको छ । हरेक जिल्लामा जनप्रतिनिधि छन् । अन्य जिल्लाबासीले पनि विकास खोजिरहेका छन् । तर, पाएका छैनन् । न्यूरोडका बासिन्दालाई मात लाग्यो । उनीहरूलाई विकास चाहिएको रहेनछ भन्ने पुष्टि भयो । न्यूरोड क्षेत्र थप व्यवस्थित बनाउने हो भने घुम्न जानेको संख्या हवातै बढ्छ ।

घुम्न जाने कसैले पानी किन्ला, कसैले होटलमा छिरेर पानी खाईदिएला, कसैले लुगा किनिदिएला । व्यापार बढ्यो नि त । तर, न्यूरोडका बासिन्दाले त्यो कुरा बुझ्नेनन् । २२ नम्बर वडाका वडाध्यक्ष चिनीकाजी महर्जनले आफ्नो व्यक्तिगत स्वार्थ हेरे । बालेनले काम गरे भने भोलि एमाले सकिन्छ भन्ने उनलाई डर भयो ।

त्यसैले उनले त्यहाँका बासिन्दालाई उचाले । वसन्तपुर, न्यूरोड त्यहाँका बासिन्दाको मात्र होइन । बाहिरी जिल्लाका मान्छे खरिददारीका लागि नजाने हो भने के को न्यूरोड ? त्यसैले धेरै घमण्ड नगरेकै बेस होला । राजनीतिक स्वार्थका लागि जनताको जीउधन खतरामा पार्ने अधिकार न वडाध्यक्षसँग छ न न्यूर ोडबासीसँग । मौलिकपना मेटिएकोमा भन्दा बेथिति हट्नेमा चिन्ता गर्ने व्यक्तिगत स्वार्थमा रमाएकाहरूको अगाडि महानगरका मेयर डगमगाउनुभएन् ।

पानी नभर्ने दुङ्गेधारा

भक्तपुरको लोकन्थलीकी राजमाया हेक्कालाई दुङ्गेधारामा कलकल बगेको पानी अँजुलीमा थापेर खाएको सम्झँदा अहिले सपनाजस्तै लाग्छ । उमेरले ७५ नाघेकी राजमाया भन्नुहुन्छ, “धारामा चौबिसै घण्टा सफा पानी आउँथ्यो । धारामै थापेर पिउँथ्यौं । अहिले त त्यस्ता दुङ्गेधारा नै छैनन्, भएकामा पनि पानी भर्दैन । त्यसैले यो विगत सम्झँदा अहिलेको पुस्ताले त एकादेशको कथा जस्तै भन्न थालिसकेको छ ।”

त्यसो त पहिला पहिला अहिलेजस्तो घरघरमा पानीका धाराको सुविधा पनि थिएन । गाउँगाउँ र टोलटोलमा दुङ्गेधारा थिए र त्यहीँबाट पानीको गुजारा गर्नुपर्थ्यो । सफा र स्वस्थ पानीको खाँचो हुँदैनथ्यो । राजमाया भन्नुहुन्छ, “मैले देखेका कैयौं दुङ्गेधारा सुकिसके । ती धाराको बयान अहिले गर्दा कोही पत्याउँदैन ।”

लोकन्थलीकै हरिवहादुर हेक्काको टोलमा दुङ्गेधारा त छ तर पानी आउन भने छोडिसकेको छ । “पहिले धाराको पानीले पुगेपछि बगेर जाने गर्थ्यो । खेतीमै त्यही पानी लगाउँथ्यौं । हामी त्यहीँको पानी पिएर हुर्केका हौं,” उहाँ भन्नुहुन्छ, “अहिले भएका धारा पनि सुके, धेरै त विकासका नाममा विनाशै भए । भत्काइदिएका धारा बनाउन अनुरोध गरेका छौं, खोइ के बनाउलान् ।”

हिजोआज पनि पहिलेकै जस्ता दुङ्गेधारा र तिनमा कलकल बगेको पानी हेर्न मन छ उहाँहरूलाई तर अब कहाँ पाउनु रु उहाँहरू दुवै जनालाई लाग्छ कहिलेकाहीँ त कृत्रिम रुपमै भए पनि कतै पानीको व्यवस्था गरेर दुङ्गेधारामा पानी बगिरहेको हेर्न मन लागेको छ । यसका लागि स्थानीय नागरिकहरु र स्थानीय तहसँग उहाँहरूले माग पनि गरिरहनुभएको सुनाउनुहुन्छ ।

गत जेठ ३० गते माै उपत्यकाका नेवार जातिले सिथि नखः पर्व मनाउनु भएको छ । इतिहासविद् एवं संस्कृतिविद् प्रा डा पुरुषोत्तमलोचन श्रेष्ठले यो पर्वमा इनार, कुवा, पोखरी, दुङ्गेधारा लगायत पानीका स्रोतहरुको सफा गरेमा वर्षायाममा मूल फुटेर पानी आउने मान्यता रहेको बताउनुभयो । उहाँका अनुसार दुङ्गेधारा, इनार, कुवा, पोखरी सुकिसकेको भए पनि वर्षामा पानी पलाओस् भनेर सफा गरिन्छ ।

दुङ्गेधारा, पोखरी, तथा इनारामा पानी नभए पनि मनसुनमा मूल फुटेर आउँछ कि भन्ने अलिकति आशा मनमा अझै बाँकी राखेर पानी पर्खिरहेका छन्, उपत्यकावासीहरु । “सिथि नखःमा विशेषगरी पानीको मुहान, इनार, कुवा, पोखरी, धारालगायत पानीको स्रोतवरपर सरसफाइ गर्दा वर्षाको समयमा बगेर आउने फोहोर पानी खानेपानीको मुहानमा मिसिएर दूषित नहोस् भनेर हिजो उपत्यकावासी नेवार समुदायले कुवा, पोखरी, इनार, धारा सफा राख्नुभएको छ,” उहाँले भन्नुभयो, “हिँउदमा सुक्खा कारण सुकेको र थुनिएको पानीको मूललाई वर्षातको पानीले फुटाउने भएकाले पनि सिथि नखःको दिन पानीको मूल सफाइ गर्ने परम्परा वर्षौंदेखि रहँदै आएको हो ।”

श्रेष्ठका अनुसार सिथि नखः महादेव पार्वतीका जेठ सुपुत्र कुमारको जन्म दिन भएकाले कुमारको पूजाआराधना गर्नाले वर्षातको समयमा धान रोप्न पानी आउने, शरीरमा बल र शक्ति प्राप्त हुने विश्वासका साथ यो पर्व मनाउने चलन छ । उहाँले लिच्छवीकाल, मल्लकालदेखि नै कुलो तथा अन्य पानीको स्रोतहरु सफा राख्नुपर्ने मान्यता रहिआएको जानकारी दिनुभएको छ ।

ललिपुरस्थित ठेचोका रत्न मालीले पनि सिथि नखःका अवसरमा धारा, कुवा, इनार, पोखरी सफा गर्नुभयो । “हामी सानो छँदा जुन धाराको पानी खाएर हुर्कियौं, जुन धारामा नुहायौं, जुन पोखरीमा पौडी खेल्थ्यौं,” उहाँले भन्नुभयो, “तर आज ती कुराहरु कथाजस्तै लाग्दोरहेछ, धेरैजसो त सुकी नै सके तर वर्षातमा मूल फुट्ला भन्ने मान्यताका साथ हामीले हिजो सिथि नखः मनायौं ।”

यसैगरी, ललितपुर जिल्ला गोदावारी नगरपालिकाका-१२ का प्रशान्त मालीलाई पनि पोखरीमा पौडी खेलेर, इनारकै पानी निकाले नुहाएको यादहरु ताजै छन् तर ती पोखरीमा पानी छैन । उहाँले नुहाउनु भएको दुङ्गेधारा छ, पानी छैन । “आमाबुवाले दुङ्गेधाराबाट पानी ल्याउने गर्नुहुन्थ्यो तर अहिले धारा छ पानी छैन,” उहाँले भन्नुभयो । मनसुन नेपालको पूर्वी क्षेत्रमा भित्रिसकेको छ । सक्रिय हुन भने बाँकी नै छ । पानी पर्न सुरु भएसँगै पलाउलान्

त उपत्यकाका सुकिसकेका ती दुङ्गेधाराहरु रु पछिल्लो समयमा स्थानीय तहहरुले दुङ्गेधाराको संरक्षण र संवर्द्धन गर्दै पुरानै अवस्थामा फर्काउने प्रयास गर्दै छन् तर ती प्रयासहरु कति सफल हुन्छन्, कति असफल हुन्छन् त्यो भने हेर्न बाँकी नै छ ।

ललितपुर महानगरपालिकाकी उपप्रमुख मञ्जली शाक्य बज्राचार्यले सुक्खायामसँगै जमिनमुनिको पानीको सतह घटिरहेको तथा दुङ्गेधारा सुकिरहेको भन्दै यसको संरक्षण र संवर्द्धन गर्ने नीतिलाई महानगरपालिकाले पहिलो प्राथमिकतामा राखेको बताउनुभयो । “दुङ्गेधारा, इनार, पोखरी तथा अन्य सम्पदाहरुलाई पुरानै शैलीमा फर्काउने गरी काम भइरहेको छ, परम्परागत शैलीबाट नै निर्माण गर्नका लागि हामीले भक्तपुरबाट जनशक्ति भिकाएका छौं,” उहाँले भन्नुभयो, “आधुनिक विकाससँगै दुङ्गेधाराहरु सुक्न थालेपछि जगेर्नाका लागि काम भइरहेको छ ।”

काठमाडौं महानगरपालिकाका सहप्रवक्ता दीपक अधिकारीले पनि काठमाडौंमा परम्परागत शैलीका कुवा, पोखरी, दुङ्गेधारा इनारहरु सङ्कटमा पर्दै गइरहेको भन्दै तिनको संरक्षणका कार्यक्रमलाई महानगरपालिकाले प्राथमिकतामा राखेको जानकारी दिनुभयो । अलान फाउन्डेसनले गरेको अध्ययनअनुसार काठमाडौं महानगरपालिकामा रहेका दुङ्गेधारामध्ये ६० प्रतिशतमा पानी नै आउँदैन । महानगरभित्रका एक सय ५४ दुङ्गेधारामध्ये ६१ वटामा मात्र पानी आउँछ भने ५० वटामा कहिल्यै पानी नआउने, १० वटा सङ्कटमा परेका ९०लेप हुन लागेको अवस्थामा ०, २१ वटा हराएका र १२ वटा फेला नपरेको समस्या रहेको छ ।

काठमाडौं उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डका कार्यकारी निर्देशक सञ्जीव विक्रम रानाले उपत्यकामा मेलम्ची खानेपानी आयोजना आएपछि फेरि पानी आउन थालेको जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार जमिनमुनिको पानीको सतह कम हुँदै गइरहेकाले र भौतिक संरचना निर्माणका कारण दुङ्गेधारा सुक्दै गएको तथा केही दुङ्गेधाराहरुलाई पुरानै अवस्थामा ल्याउन नसकिने र केही दुङ्गेधारामा भने पानी फेरि आउने बनाउन सकिन्छ ।

बोर्डका अनुसार उपत्यकामा रहेका आठ सय ३७ ओटा दुङ्गेधारामध्ये एक सय १७ ओटा दुङ्गेधारा लोप भइसकेका छन् । सञ्चालनमा रहेका सात सय २० मध्ये तीन सय २० दुङ्गेधारा सुकिसकेका छन् । कतिपय दुङ्गेधारालाई जीवन्त बनाउन पानीको स्रोत खन्नुपर्ने र त्यसो गर्दा भन्नु पानीको स्रोतहरु हराउने खतरा रहेको रानाको भनाइ छ ।

काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेडका प्रवक्ता प्रकाशकुमार राईले उपत्यकामा विशेषगरी सुक्खायाममा सहतमुनिको पानी सुक्दा आपूर्ति व्यवस्थापनमा चुनौती रहेको बताउनुभएको छ । “मेलम्ची खानेपानीवाहेक विभिन्न स्थानबाट यो सुक्खायाममा नौ करोड लिटर दैनिक उपभोक्तालाई खानेपानी वितरण हुन्छ, त्योमध्ये ४० प्रतिशत भूमिगत पानीले नै निर्भर गर्छ,” उहाँले भन्नुभयो, “तर भूमिगत पानी कम हुँदै गएकाले माग बढी र आपूर्ति कम भइरहेको छ ।”

उहाँले मेलम्ची खानेपानी आयोजना अनिश्चित बनेसँगै खानेपानीको वैकल्पिक स्रोतहरुको समेत खोजी गर्नुपर्ने बताउनुभएको छ । “काठमाडौंमा दैनिक ४३ करोड खानेपानी आवश्यक छ, आवश्यकताअनुसार पानी आपूर्ति गर्न सकिएको छैन,” राईले भन्नुभयो ।

भू-गर्भविद् डा सुबोध ढकाल उपत्यका बढ्दो जनसङ्ख्यासँगै जमिनमुनिको पानीको बढी आपूर्ति हुने, भौतिक पूर्वाधारहरुको विकासका कारण सहतमुनि पानीको रिजार्ज नहुनेलगायत कारण सहतमुनिको पानी घट्दै गएको जानकारी दिनुभयो । “भण्डारमा पानी छैन तर पानी निकाल्न नमिल्ने अवस्थामा पनि निकालिरहेको छ, जतासुकै घरघर र सडकका कारण आकाशबाट परेको पानी बगेर जान्छ तर जमिनमुनि छिँदैन” उहाँले भन्नुभयो, “अव्यवस्थित सहरीकरणका कारण पनि मुख्य समस्या भइरहेको छ र जलवायु परिवर्तनको कारण पनि सुक्खा बढिरहेकाले जमिनमुनिको पानीको सतह घटिरहेको छ ।”जमिनमुनिको पानीको संरक्षणका लागि अनुसन्धानबाट समस्या पहिल्याउने र समाधानका लागि पहल गर्नुपर्ने उहाँको भनाइ छ । ढकालका अनुसार कृत्रिम पुनर्भरण प्रक्रिया अगाडि बढाउनुपर्ने छ । “सुकैका पोखरीमा पानी

जम्मा गर्न सकियो भने पनि पुनर्भरण प्रक्रिया अगाडि बढाउन सहज हुनेछ,” उहाँले भन्नुभयो, “उपत्यकामा खानेपानीको स्रोत सुक्दै जाने समस्या समाधानका लागि ठूलो परियोजना र लागत आवश्यक छ ।”

भूमिगत जलस्रोत व्यवस्थापन नीति, २०६९ मा भूमिगत पानीको व्यवस्थापनसम्बन्धी दीर्घकालीन सोच लिइएको छ । नीतिमा पर्याप्त र गुणस्तरीय खानेपानीमा सबैको सहज, सरल र समान पहुँच सुनिश्चित गर्न र दिगो उपयोगमा टेवा पुर्‍याउनका लागि काठमाडौं उपत्यकाभित्रको भूमिगत जलस्रोतको प्रभावकारी व्यवस्थापन गरिनेछ, उल्लेख छ । यसैगरी काठमाडौं उपत्यकाभित्रको भूमिगत जलस्रोतको प्रभावकारी व्यवस्थापनमार्फत भूमिगत पानीको माग र यसको उपलब्धताबीच समुचित समन्वय कायम गरी भूमिगत जलस्रोत भण्डारणबाट पानी आपूर्ति गर्ने क्षमतामा हस आउन नदिने उल्लेख छ ।

यसैगरी काठमाडौं उपत्यकाको भूमिगत जलस्रोतको दिगो रुपमा संरक्षण, उपयोग र व्यवस्थापन गर्ने, काठमाडौं उपत्यकाको भूमिगत जलस्रोत भण्डारमा पानी पुनर्भरणको आवश्यक व्यवस्था मिलाउने, प्रदूषण नियन्त्रण गरी भूमिगत जलस्रोतको गुणस्तर कायम राख्ने नीतिको उद्देश्य रहेको छ ।

काठमाडौं उपत्यकामा नियमित, व्यवस्थित र प्रभावकारी रुपले खानेपानी सेवा सञ्चालन गर्न गराउन सहयोग पुर्‍याउने, खानेपानी तथा घरायसी प्रयोगमा आउने पानीमा सबैको सहज, सरल र समान पहुँच सुनिश्चित गर्नेतर्फ सहयोग पुर्‍याउने नीतिको लक्ष्य छ । उपत्यकाको भूमिगत जलस्रोतमाथिको अधिक निर्भरता क्रमशः घटाउँदै लगिने, काठमाडौं उपत्यकाको भूमिगत जलस्रोतको उपयोगलाई व्यावसायिक र गैरव्यावसायिक वर्गमा वर्गीकरण गरी सोही अनुरूप व्यवस्थापन गरिने नीतिमा उल्लेख छ ।

भूमिगत जलस्रोतलाई माथिल्लो सतहमा रहेको भूमिगत पानी र तल्लो सतहमा रहेको भूमिगत पानी गरी दुई तहमा वर्गीकरण गरी व्यवस्थापन गरिने समेत नीतिमा लक्ष्य राखिएको छ । उक्त नीतिअनुसार पानीको उपयोगलाई प्रार्थमिकीकरण गरी यसको उपयोगको प्रयोजन, विधि तथा उपलब्ध भण्डार क्षेत्रका आधारमा भूमिगत स्रोतबाट पानी निकाल्ने कार्यलाई चरणबद्ध रुपमा नियमन र नियन्त्रण गरी भूमिगत जलस्रोत भण्डारमा हस हुन नदिने गरी यसको दिगो उपयोगको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

भूमिगत पानी व्यवस्थापनका लागि भौगोलिक सूचना प्रणाली स्थापना गरी प्रयोगमा ल्याइने, भूमिगत जलस्रोतमा पानीको पुनर्भरण हुने क्षेत्रको पहिचान गरी त्यस्ता क्षेत्रको संरक्षणका लागि आवश्यक कानुनको तर्जुमा गरिनेछ नीतिको लक्ष्य रहेको छ । नीतिका अनुसार पानीको पुनर्भरणमा नकारात्मक असर पार्ने क्रियाकलापहरुलाई नियन्त्रण र निषेध गर्न आवश्यक कानुन तर्जुमा गरिनेछ । भूमिगत जलस्रोत भण्डारमा नियमित रुपमा पानी पुनर्भरण हुने व्यवस्था मिलाइने पनि नीतिमा उल्लेख गरिएको छ ।

यसैगरी राष्ट्रिय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता नीति २०८० मा जलवायु परिवर्तनजस्ता प्राकृतिक तथा मानवजन्य कारणहरुले पानीका स्रोतहरुमा आएको हस तथा संरचनाहरुको क्षतिजस्ता कारणहरुले पानीको उपलब्धतामा कमी हुनु तथा सेवा अवरुद्ध हुन गई खानेपानी तथा सरसफाइ सेवालाई अपेक्षाकृत सुरक्षित भरपर्दो र दिगो बनाउन नसकिनु मुख्य समस्या रहेको उल्लेख छ ।

स्वच्छ र सुरक्षित खानेपानीको आपूर्ति व्यवस्था गर्न हास हुँदै गएका सतही र भूमिगत खानेपानीका स्रोतको जगेर्ना गर्नु, खानेपानी तथा सरसफाइका संरचनाहरुलाई जलवायु अनुकूल तथा विपद् व्यवस्थापनमैत्री बनाउँदै लैजानु, विपद् व्यवस्थापनलाई आन्तरिकीकरण गर्नु, अव्यवस्थित शहरीकरणका कारण खानेपानी तथा सरसफाइ सेवामा परेको चापलाई व्यवस्थित गर्नु, पर्याप्त लगानी जुटाउनेलगायत चुनौती रहेको नीतिमा उल्लेख छ । खानेपानीको स्रोत संरक्षण गरेर खानेपानी उपलब्ध गराउने नीतिको लक्ष्य रहेको छ । नेपालको संविधान, २०७२ ले स्वच्छ खानेपानीको पहुँचलाई मौलिक हकका रुपमा व्याख्या गरेको छ ।

- रासस

रुघा निको बनाउन अपनाउनुस यी घरेलु विधि

सामान्यतया रुघा एलर्जी र भाइरल दुई प्रकारका हुन्छन् । धुलो धुवाँ, चिसो, वनस्पति र जनावरको एलर्जीले रुघा लाग्छ । रुघा लागि सकेपछि कसरी निको बनाउने भन्ने भन्दा पनि रुघा लाग्ने नदिने उपाय अपनाउन सकिन्छ । केही सामान्य कुराहरुमा ध्यान दिइयो भने रुघाबाट बच्न सकिन्छ ।

चिसो र तातो एकसाथ प्रयोग नगर्ने तातोबाट एकाएक चिसो स्थानमा जाँदा वा चिसो र तातो खानेकुरा एकै पटक खाँदा गर्दा रुघा लाग्ने जोखिम बढ्छ । जस्तो चिसो पानी पिएर एक छिनमा फेरी तातो पानी पिउँदा रुघा लाग्छ । चिसो र तातो खानेकुरा एकैचोटी खान हुँदैन ।

रुघा लागेका मान्छेको सम्पर्कमा नआउने रुघा एक व्यक्तिबाट अर्को व्यक्तिमा सर्ने भएकोले चिसोमा रुघाबाट बच्नको लागि रुघा लागेको मान्छेको सम्पर्क भन्दा टाढा रहनु पर्छ ।

अमिलो खानेकुरा कम खाने अमिलो खानेकुराबाट भिटामिन सी पाइन्छ भनेर धेरै अमिलो खानेकुरा जस्तो निबुवा, कागतीको सेवन बढी गर्दा पनि रुघा लाग्न सक्छ । त्यसैले चिसो मौसममा धेरै अमिलो खानेकुरा खान हुँदैन ।

नाकमा ‘अणु’ वा ‘पड्बिन्दु’ तेल हाल्ने नाकमा तेल राख्ने चलन खासै छैन । अहिले सुक्खा मौसममा वातावरण प्रदूषण धेरै हुन्छ । प्रदूषणले एलर्जी भएर पनि रुघा लाग्छ । यस्तोमा एक दुई थोपा ‘पड्बिन्दु’ वा ‘अणु’ तेल राख्दा नाक लुब्रिकेट भएर एलर्जी हुँदैन रुघा लाग्दैन ।

प्राणायाम गर्ने रुघाबाट बच्नको लागि दैनिक प्राणायाम गर्ने । प्राणायाममा श्वासको गति बढाउने, घटाउने, भित्र लिने, बाहिर फाल्ने र रोक्ने गरिन्छ । यो विशुद्ध श्वासको गति मिलाउने प्रक्रिया हो । प्राणायामले एकाग्रता, स्मरण शक्ति बढाउनुका साथै रोग लाग्नबाट बचाउन समेत महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छ ।

रुघा निको बनाउने घरेलु उपाय बेसार पानी पिउने : बेसारले एलर्जी र भाइरल दुवै समस्यालाई निको पार्छ । बेसारमा पाइने कर्कयुमिन रुघाको समस्यासँग लड्न प्रभावकारी तत्त्व मानिन्छ । किनकि यसले रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता बढाउने काम गर्छ । यसबाट राहत पाउन एक गिलास तातो दूध वा तातोपानीमा एक चम्चा बेसार मिसाएर एक छिन छाड्नुपर्छ । त्यसपछि चिया जस्तै पिउनुपर्छ । यसलाई विहान वेलुका दुई पटक सेवन गर्नुपर्छ ।

मरीच पानी पिउने : मरीचको धुलोलाई पनि चिया जस्तै तातोपानी वा दूधमा उमालेर पिउनाले रुघा निको हुन्छ । कालो मरिचलाई घरेलु औषधिको रूपमा लिइने गरिन्छ भने कालो मरीचमा पिपरीन, आयरन, पोटेशियम, मयाग्निशियम, जिंक, क्रोमियम, भिटामिन सी, भिटामिन ए, भिटामिन डी, ऐसे एन्टीअक्सिडेन्ट तथा अन्य पोषक तत्त्व पनि पाइने गर्छ ।

मह र तातोपानी : रुघाखोकीको समस्याले ग्रसित भएको समयमा महको सेवन अचुक औषधि हुन सक्छ । महमा रोग प्रतिरोधात्मक गुण हुन्छ । महलाई तातोपानीमा मिसाएर सेवन गर्दा रुघाखोकी निको हुन्छ । मह रुघाखोकीका लागि बनाइने अधिकांश भोल पदार्थमा प्रयोग गरिन्छ ।

बाफ लिने : यदि रुघा लागेर नाक टालिएको छ भने बाफ लिँदा पनि फाइदा हुन्छ । तर, यदि सामान्य रुघा लागेको छ नाक मात्र बगेको छ भने बाफ नलिँदा पनि हुन्छ । कफ जमेको र नाक टालिएको अवस्थामा मात्र बाफ लिनु फाइदाजनक हुन्छ ।

Gyan Khabar
 Education & Research Media

 Chyamhasingh-9, Bhaktapur, Nepal
 +977-9851171010
 +977-9843408285
 info@gyankhabar.com
 info@gyankhabar.com
 www.gyankhabar.com

Gyan Khabar
www.gyanKhabar.com

 A Complete Educational Website

मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को वजेट वक्तव्यको पूर्ण पाठ

आजको यस मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको दशौ नगर सभाका सभाध्यक्षज्यू, नगर सभा सदस्यज्यूहरु, सचिवज्यू लगायत राष्ट्रसेवक कर्मचारी मित्रहरु ।

नेपालको संविधान २०७२ को सुन्दरतम, सवल पक्ष समानुपातिक, समावेशी राज्य प्रणाली, संघीयता सहितको अधिकार सम्पन्न स्थानीय सरकार पनि हो । जनतालाई आफ्नै घरदैलोमा सेवा सुविधा पुर्याउने, अधिकार सम्पन्न बनाउने उद्देश्यबाट प्रेरित भएर व्यवस्थापिका, न्यायपालिका, कार्यपालिका सहितको स्थानीय सरकारको व्यवस्था भएको छ। यस नगरसभाबाट हाम्रो लागि हामीले नै हाम्रो आवश्यकता अनुरूप प्राथमिकताक्रम निर्धारण गरी नीति तथा कार्यक्रम, वजेट, आर्थिक ऐन, ऐन कानुन निर्माण तथा स्थानीय सरकार संचालन संग सम्बन्धित अन्य विषय माथि छलफल गरी पारित गर्दैछौं । देशलाई यो उपलब्धि, अधिकार दिलाउन, जनयुद्ध, जनआन्दोलनमा सहभागी जनाउने क्रममा हजारौं नेपाली सपूतहरुले आफ्नो जीवनको बलिदान दिनुभएको छ । म आज सम्पुर्ण ती वीर शहिदहरु प्रति भावपुर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै बेपत्ता, घाईते रहनु भएका सम्पुर्ण वीर योद्धाहरु प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दै उहाँहरुको सकुशलता तथा स्वास्थ्य लाभको कामना गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय सभाध्यक्ष तथा नगर सभा सदस्यज्यूहरु,

आजको यस गौरवमय सभामा मध्यपुर थिमि नगरपालिकाका जनताहरुको समृद्ध नगर बनाउने जनआकांक्षा कार्यान्वयन गर्न मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को वजेट, आय र व्ययको महसुश गरेको अनुमान नेपालको संविधानको धारा २३० अनुरूप प्रस्तुत गर्न पाउदा आफुलाई गौरवान्वित छु ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिकालाई आर्थिक रुपमा समृद्ध बनाउन, रोजगारी सृजना गर्न, शिक्षा, स्वास्थ्यमा जनताको सहज पहुँच सुनिश्चित गर्न, मूर्त-अमूर्त सम्पदा संरक्षण गर्न, पर्यटन उद्योगमा रहेको सम्भावना कार्यान्वयनमा ल्याई रोजगारी सृजना गर्न, जनताको विकासको ईच्छा, आवश्यकता पूर्ति गर्न, प्राथमिकता अनुरूप समानुपातिक रुपमा वजेट विनियोजन गरिएको छ ।

मध्यपुर थिमि नगर तथा जनतालाई आर्थिक रुपमा सम्पन्न बनाउने नीति अनुरूप दीर्घकालीन योजनाहरु तय गरी स्थानीय सरकार मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले कार्यान्वयन गर्दै आईरहेको छ। यस्ता योजनाहरुलाई यो वर्ष पनि निरन्तरता दिई हाम्रो कार्यकाल सम्म उपलब्धि पस्किने अवस्थामा पुर्याउने नीति अनुरूप नगरका प्राथमिकताका योजनाहरुमा आवश्यक वजेट विनियोजन गरिएको छ ।

त्यस्तै स्वास्थ्यका क्षेत्रमा मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले दीर्घकालीन सकारात्मक असर पुग्ने योजनाहरु तय गरी अगाडि बढेको छ। निःशुल्क रक्त सेवा, जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य बिमा सेवा, नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पतालको सुधार तथा व्यवस्थापन, स्वास्थ्य सम्बन्धि शिविर तथा कार्यक्रमहरु, शहरी स्वास्थ्य क्लिनिकहरुको स्तरोन्नति, निशुल्क औषधी वितरण जस्ता लोककल्याणकारी कार्यहरु मार्फत भरपदो सहज, सरल स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने नीति अनुरूप वजेट विनियोजन गरी योजना कार्यान्वयन गर्दै आएका छौं। जुन योजनाबाट प्राप्त उपलब्धिको जनताले मुत्तकण्ठले प्रशंसा गर्ने गरेको छ ।

शिक्षामा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्न निशुल्क शिक्षा अभियानलाई सार्थक बनाउन सामुदायिक विद्यालयको सुधार, व्यवस्थापनका लागि वजेट व्यवस्थापन गरेका छौं । जसमा भवन निर्माण, मर्मत, पुर्वाधार विकास, शिक्षक,कर्मचारी तथा अतिरिक्त शिक्षकको व्यवस्थापन, विद्यालय सरसफाई, निशुल्क पुस्तक वितरण जस्ता धेरै कार्यहरुको लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गर्दै कार्यान्वयनमा ल्याएका छौं ।

जनतालाई स्थानीय स्तरमा प्रदान गर्न पर्ने न्यायिक अधिकारको सहज उपलब्धता, महिला सशक्तीकरण तथा ङ्ग अधिकार, अपांगता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार, जेष्ठ नागरिक, बालबालिका, एकल महिलाहरुको अधिकार, नागरिकको विकास निर्माण सम्बन्धित अधिकार सुनिश्चित गराउन स्थानीय सरकार मध्यपुर थिमि नगरपालिका सचेत भई आवश्यक कार्यक्रम तथा वजेट तर्जुमा गरी अगाडी बढेका छौं ।

स्थानीय सरकारलाई प्राप्त अधिकारको कार्यान्वयन मार्फत कानुनी राज्यको प्रत्याभूति दिलाउन, सुशासन ङ्ग कायम गर्न, सेवा प्रवाहलाई सरलीकृत तथा प्रभावकारी बनाउन, ऐन कानुन, कार्यविधिहरुको निर्माण तथा जनशक्ति व्यवस्थापनका लागि संगठन पुनः संरचना (इ.७.) गरी जनशक्ति व्यवस्थापन गरी सेवा प्रवाहमा ङ्ग सहजता प्रदान गर्ने कोशिसका साथै वजेटको उच्चतम सदुपयोग मार्फत समृद्ध मध्यपुर बनाउने अभियानमा हामि अगाडी बढेका छौं।

आदरणीय सभाध्यक्ष तथा नगर सभा सदस्यज्यूहरु,

अब म मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको तीन वर्षको आन्तरिक आयको अवस्था प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु । हाल देश आर्थिक रुपमा अनुकूल नभएको अवस्था छ । जसको परिणाम नगरपालिकाले केन्द्र सरकारबाट प्राप्त हुनुपर्ने समानीकरण अनुदानमा २५.८९ प्रतिशत वजेट कटौती भएबाट पुष्टि भएको छ । यस्तो प्रतिकूल अवस्थामा पनि मध्यपुर थिमि नगरपालिकाले आन्तरिक आयलाई वृद्धि गर्दै अगाडी बढेको अवस्था छ। राजश्व परामर्श समितिले गरेको दायरा विस्तार गर्न सिफारिस गरेको नीतिको कार्यान्वयनले मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको आयमा सुधार आएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७८ / ०७९ मा आन्तरिक आय १८, ४५,९४,६६७ (अक्षरूपी अठार करोड पैतालीस लाख चौरानब्बे हजार छसय सतसाठी रूपैया मात्र) थियो, त्यस्तै ०७९/८० मा २४,१३,३८, ७४७ (चौबीस करोड तेह्रलाख अठतीस हजार सातसय सतचालीस रूपैया मात्र) थियो भने चालु आर्थिक वर्षको असार ८ गतेसम्मको हाम्रो आन्तरिक आय २६,९२,४२,०१८ (छब्बीस करोड बयानब्बे लाख बयालीस हजार अठार रूपैया मात्र) रहेको छ। जुन आर्थिक वर्ष ०७८/७९ भन्दा ४५.८५% बढी र आर्थिक वर्ष २०७९/०८० भन्दा ११.५६% बढी रहेको छ । यो सूचकले नगरपालिकाको आन्तरिक आयमा बढोत्तरी भैरहेको, करको दायरा विस्तार भईरहेको पुष्टि हुन्छ । त्यसलाई अझ सुधार गर्न यो वर्षदेखि घरबहाल करलाई गरी आवाशीय प्रयोजनको लागि ५ प्रतिशत र व्यवसायिक प्रयोजनको लागि १० प्रतिशत दर कायम गर्ने बहुदर प्रणाली लागू नीति लिएका छौं । त्यस्तै चालु आ.व.को हालसम्मको आयमा कर आय ६२.७७ प्रतिशत र गैरकर आय ३७.२३ प्रतिशत रहेको छ । यो आंकडाले नगरपालिकाको िजबलअर्ध्वि जभवर्तिज राम्रो भएको देखाएको छ । आगामी दिनमा कर तथा गैरकर अनुपात ८०:२० मा पुर्याउने उद्देश्यका साथ अगाडि बढ्नुपर्ने देखिन्छ।

राजश्व संकलन केन्द्र अनुसार आ.व. २०८० । ०८१ असारको पहिलो हप्ता सम्म सङ्कलित राजस्व -

वडा नं. १ कार्यालय	२,४९,४९,४८२.२०
९.२७%	
वडा नं. २ कार्यालय	२,१२,४८,०७५.८३
७.८९%	
वडा नं. ३ कार्यालय	४,०३,४१,४८४.६७
१४.९८ %	
वडा नं. ४ कार्यालय	१,७०,३२,८६४.००
६.३३%	

वडा नं. ५ कार्यालय	३,६४,४१,६२१.६३
१३.५३%	
वडा नं. ६ कार्यालय	६७,५२,७९६.९८
२.५१%	
वडा नं. ७ कार्यालय	५८,४९,७८५.५७
२.१७%	
वडा नं. ८ कार्यालय	९०,०६,५२०.८८
३.३५ %	
वडा नं. ९ कार्यालय	१,३८,८६,५०६.९५
५.१६%	
राजस्व शाखा	९,३७,३२,८७९.९८
३४.८१%	
जम्मा	२६,९२,४२,०१८
१००%	

मध्यपुर २०८०।८१ थिमि नगरपालिकाको चालु आर्थिक वर्ष २०८० । ८१ को कुल वजेट ३ अर्ब १३ करोड ६० लाख ३४ हजार २ सय थियो जस मध्ये न.पा ले संचित कोषबाट खर्चिने गरि १ अर्ब ७० करोड ७७ लाख ५९ हजार २ सय मात्रै वजेट विनियोजन भएको थियो।

न.पा को चालु आर्थिक वर्षमा पुँजीगत तर्फ १ अर्ब २ करोड ३० लाख १ हजार ४ सय मध्ये हाल सम्म ४१ करोड ४७ लाख ५ हजार २ सय, ४०.५४ प्रतिशत खर्च भएको अवस्था छ सम्झौता अनुसारको सबै योजना सम्पन्न भई नसकेको हुँदा चालु आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्म थप खर्च हुने अवस्था छ । चालुतर्फ ६८ करोड ४७ लाख ५७ हजार ५७.६५ प्रतिशत खर्च भएको अवस्था छ। अनुमानित व्यय तपसिल बमोजिमको योजनामा भएको तथा उपलब्धि प्राप्त भएको छ।

१ आर्थिक विकास	विनियोजन १२६३४०००० खर्च ६२९० ९२६४ ४९.७९ प्रतिशत
२ सामाजिक विकास	विनियोजन ५८८०३५२०० खर्च ३११८१२२०९ ५३.०३ प्रतिशत
३ पूर्वाधार विकास	विनियोजन ७३०३४५९५५ खर्च २८३५५८५६६ ३९.२४ प्रतिशत
४ सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	विनियोजन २६८६९००० खर्च ७३९८८५३ २७.५४ प्रतिशत
५ कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	विनियोजन २३६१६९००० खर्च १४०८१०८७९ ५९.६२ प्रतिशत
जुन योजना सञ्चालनबाट प्राप्त उपलब्धिहरु :	

१. सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी, व्यवस्थित तथा नतिजामूलक बनाउन नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणका लागि जग्गा खरिद गरी म्च निर्माण गर्ने तयारीको चरणमा रहेको छ ।

२. सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सहज, सरल, नतिजामूलक, गुणस्तरीय बनाउदै कर्मचारीहरुको वृत्ति विकासका लागि गरिएको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण (इ ७ :) को आधारमा संस्थागत संरचना अनुरूप कर्मचारीहरुलाई व्यक्तिगत कार्य विवरण दिई कार्य सम्पादन सम्झौता गरी थप जिम्मेवार र जवाफदेही बनाइएको छ ।

३. नगरपालिकाबाट प्रवाह गरिने सेवालाई व्यवस्थित, प्रभावकारी, पारदर्शी र जनमैत्री बनाउनका लागि आवश्यकताका आधारमा ऐन, नियमावली र कार्यविधि समेत निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको अवस्था छ ।

४. यसै वर्ष देखि नगरपालिकाले स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन (ीक्षक) र वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्याङ्कन (ँच्च) गरी

उत्कृष्ट अंक हासिल गर्न सफल भएको छ ।

५. नगरप्रहरी परिचालन मार्फत बजार, फुटपाथ व्यवस्थापन गरी शहरी सौन्दर्यता कायम गर्ने प्रयास भईरहेको ।

६. मध्यपुर थिमि नगरपालिका सामाजिक प्रक्रियमा रहेको ।

७. कोषमा आवद्ध हुने निर्णय भए बमोजिम कार्यान्वय

७. सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी तथा सुशासन प्रवर्द्धन गर्नको लागि ई-सिफारिसको व्यवस्था गरिएको ।

८. न्यायीक समितिलाई थप व्यवस्थित गर्नको लागि सफ्टवेयर निर्माण गरी प्रणाली लागु भएको । ९. व्यवसाय दर्ता अभियान मार्फत कर संकलन, करको दायरा विस्तार लगायतका कार्यबाट राजस्व संकलनमा वृद्धि भएको छ ।

१०. सार्वजनिक सेवा, विकास निर्माण लगायतका जनताको आवश्यकताहरु सम्बोधन गर्न वजेट प्रमुख साधन हो अत आन्तरिक आय वृद्धि गर्न नपावाट विभिन्न करको दायरा विस्तारको योजनाहरु अगाडि बढाइएको।

११. नगर क्षेत्रका शैक्षिक संस्थाको गतिविधिम एकरूपता कायम गर्न शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याईएको छ ।

१२. सामुदायिक विद्यालय सुधारका लागि भवन निर्माण, दरबन्दी व्यवस्थापन, एकीकृत दिवा खाजा कार्यक्रमका लागि केन्द्रीकृत भान्सा घरको पूर्वाधारको निर्माण, प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र सञ्चालन गरिएको ।

१३. खेलकुद क्षेत्रको विकासको लागि मध्यपुर वडा लिंग, विद्यालयस्तरीय फुटबल प्रतियोगिता, ग्रासरुट फुटबल प्रशिक्षण तथा प्रतियोगिता, राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता, उपत्यका व्यापी मेयर कपमा तेस्रो स्थान हासिल गर्न सफल भएको, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको खेलकुद प्रतियोगिता (ध्जभर्भा ऋजवप्च द्यबकपभतदवर्बी, ध्जभर्भा ऋजवप्च त्मललष्क) आयोजना गरिएको थियो ।

१४. नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पतालको स्तरोन्नती गरी ऋट क्अवल, म्बथिकष्क सेवा सञ्चालनका पूर्वाधार व्यवस्थापनका साथै अस्पतालको आर्थिक अवस्था चुस्त, आत्मनिर्भर बनाइएको ।

१५. नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पतालको सुविधा सम्पन्न पूर्वधार निर्माणका लागि कोरियन सरकारसँग सम्झौता भई १ अर्ब २५ करोडको टेण्डर आव्हान भईसेकेको।

१६. निःशुल्क रक्त सेवा सञ्चालनमा ल्याइएको ।

१७. ब्लड बैंक स्थापना गर्न लायन्स क्लब सँग सम्झौता भई ब्लड बैंकको लागि पूर्वाधार निर्माणको चरणमा रहेको।

१८. बालश्रम नियन्त्रण, बालबालिका उद्धार, बालबालिका संरक्षणको कार्य गरिएको ।

१९. महिला, बालबालिका, जनजाति, आदिवासी, दलित तथा पिछ्छडिएका वर्ग तथा समुदायलाई सशक्तीकरणका लागि क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गरिएको ।

२०. बाबुआमा विहिन ६ जना बालबालिकाहरुलाई संरक्षण गरिएको ।

२१. २०६ जना जेष्ठ नागरिक र २३ जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई परिचय पत्र वितरण गरिएको । २२. सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गरिरहेका ४७२६ जना लाभग्राहीहरुलाई सहज तथा व्यवस्थित रुपमा बैंक तथा घर दैलो मार्फत भत्ता वितरण गरिएको ।

२३. नगरपालिका क्षेत्र भित्र मनाईने ऐतिहासिक एवम् सांस्कृतिक जात्रा, चाड पर्व र नाचहरुलाई राष्ट्रिय र अन्तरराष्ट्रिय स्तरमा परिचित गराई पर्यटन प्रवर्द्धनलाई थप प्रभावकारी बनाउन विभिन्न सञ्चार माध्यमबाट प्रत्यक्ष प्रसारण गरिनुका साथै विभिन्न नगरपालिकाका जनप्रतिनिधिहरु र विभिन्न देशका राजदुत तथा कुटनीति नियोगका प्रमुख एवम् प्रतिनिधिहरुलाई जात्रा चाड पर्व र नाचको अवलोकन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको थियो ।

क्रमशः अर्को अंकमा

चार.....

जोशीले जानकारी दिए । पुँजीगत खर्चका लागि नगरले विनियोजन गरेको रकम भक्तपुरको कुल बजेटको ३७.३० प्रतिशत हो । साथै, वित्तीय व्यवस्थातर्फ १० करोड ५० लाख अर्थात् ३.७५ प्रतिशत विनियोजन गरेको छ ।

नगरपालिकाले शिक्षा क्षेत्रको लागि ५.४ करोड, स्वास्थ्य क्षेत्रको लागि १३ करोड ३० लाख, सम्पदा पुन:निर्माण र सांस्कृतिक संरक्षणको लागि १० करोड ७९ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ । त्यस्तै, कृषि क्षेत्रको लागि ५ करोड २० लाख, वातावरण तथा सरसफाइको क्षेत्रमा १९ करोड ६५ लाख, पर्यटन प्रवर्द्धनमा ६ करोड ९५ लाख रुपैयाँ छुट्याइएको जोशीले बताए ।

भौतिक पूर्वाधारतर्फ नगरपालिकाले ५.७ करोड २१ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ । त्यस्तै, खेलकुद तर्फ ४ करोड ५५ लाख, युवा तथा महिला लक्षित कार्यक्रमका लागि ४ करोड ३० लाख, सामाजिक सुरक्षातर्फ ४० करोड ५० लाख र विविध योजना तथा कार्यक्रमहरुका लागि ५ करोड ८५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

त्यस्तै गरी चाँगुनारायण नगरपालिकाले आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को लागि २ अर्ब ८ करोड १८ लाख ९३ हजार ५ सय रुपैयाँको अनुमानित बजेट सार्वजनिक गरेको छ । नगरप्रमुख जीवन खत्रीको अध्यक्षता वसेको पन्ध्रौँ अधिवेशनमा उपप्रमुख रमेश बुढाथोकीले सोमबार बजेट सार्वजनिक गरेको हो ।

नगरपालिकाले कुल बजेटको ५३.८१ प्रतिशत अर्थात् १ अर्ब १२ करोड १ लाख ८० हजार रुपैयाँ पूँजीगत खर्च शीर्षकमा विनियोजन गरेको छ । त्यस्तै, चालू खर्चका लागि ६६ करोड १७ लाख १३ हजार ५ सय रुपैयाँ विनियोजन गरिएको छ । जुन नगरपालिकाको कुल विनियोजित बजेटको ४६.१९ प्रतिशत हो । आगामी आर्थिक वर्षमा नगरपालिकाले सिफारिस दस्तूर, व्यवसाय रजिष्ट्रेशन शुल्क, पानी ठेक्का, घर-नक्सा पास दस्तूर लगायतका शिर्षकबाट ३२ करोड ५५ लाख २० हजार रुपैयाँ बराबर आन्तरिक आय हुने अनुमान गरेको छ । संधिय सरकारको विभिन्न शिर्षकबाट ७६ करोड ९६ लाख रुपैयाँ प्राप्त हुने अनुमान गरेको नगरपालिकाको रहेको छ ।

त्यस्तै, प्रदेशबाट विभिन्न शिर्षकमा ७ करोड ७४ रुपैयाँ प्राप्त हुने अनुमान गरिएको उपप्रमुख बुढाथोकीले बताए । साथै, सवारी साधनको राजस्व बाँडफाँटबाट ८ करोड १३ लाख ३४ हजार रुपैयाँ र घर-जग्गा रजिष्ट्रेशनबाट ६० करोड रुपैयाँ गरी कूल जम्मा ६८ करोड १३ लाख ३४ हजार प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ ।

हाल नगरपालिका संचित कोषमा मौज्दात रकम २१ करोड ४४ लाख ९२ हजार २ सय रुपैयाँ रहेको उपप्रमुख बुढाथोकीले जानकारी दिए । आगामी आर्थिक वर्षका लागि नगरले आर्थिक विकास क्षेत्रतर्फ ११ करोड ५० लाख १५ हजार रुपैयाँ, सामाजिक विकास क्षेत्र तर्फ ७३ करोड ५५ लाख ८० हजार रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ । त्यस्तै, खानेपानी तथा सरसफाइ तर्फ १० करोड ९८ लाख १० हजार विनियोजन गरिएको बुढाथोकीले जानकारी दिए ।

पूर्वाधार विकास क्षेत्र तर्फ ८८ करोड ८५ लाख ५० हजार मात्र विनियोजन गरिएको छ । जसमध्ये यातायात पूर्वाधार तर्फ ६६ करोड ११ लाख, भवन आवास तथा सहरी विकास तर्फ ७ करोड ४१ लाख, सम्पदा पूर्वाधार तर्फ ६ करोड ७५ लाख र उर्जा क्षेत्र तर्फ २ करोड ८८ लाख विनियोजन भएको छ ।

त्यस्तै सूर्यविनायक नगरपालिकाले पनि बजेट २ अर्ब २४ करोड आर्थिक वर्ष २०८१/८२ का लागि बजेट सार्वजनिक गरेको छ । नगरप्रमुख बासुदेव थापाको अध्यक्षतामा सोमवारै बसेको नगरसभाको १६औँ अधिवेशनको दोस्रो बैठकमा उपप्रमुख सरिता तिमसिना भट्टराईले सो बराबरको बजेट सार्वजनिक गरेको हो ।

नगरपालिकाले कुल बजेटको ४५.३४ प्रतिशत रकम अर्थात् १ अर्ब १ करोड ५६ लाख ५३ हजार रुपैयाँ चालू खर्चका लागि विनियोजन गरेको छ । त्यस्तै, १ अर्ब २२ करोड ४३ लाख ४६ हजार ५ सय रुपैयाँ पुँजीगत खर्चका लागि विनियोजन गरिएको छ । उक्त रकम नगरपालिकाको कुल बजेटको ५४.६६ प्रतिशत हो । आगामी आर्थिक वर्षमा नगरपालिकाले संधिय सरकारको विभिन्न शिर्षकबाट ७२ करोड ३१ लाख ९९ हजार ५ सय रुपैयाँ प्राप्त हुने अनुमान गरेको छ । त्यस्तै प्रदेशबाट विभिन्न शिर्षकमा ४८ करोड ७ लाख ३९ हजार रुपैयाँ प्राप्त हुने अनुमान गरिएको उपप्रमुख तिमसिनाले बताए । नगरपालिकाको आन्तरिक आय १ अर्ब ३ करोड ६० लाख ७ हजार ५ सय रुपैयाँ रहने अनुमान सहित २ अर्ब २४ करोडको बजेट ल्याइएको उनले बताए ।

आगामी आर्थिक वर्षका लागि नगरले आर्थिक विकास तर्फ ११ करोड ८९ लाख रुपैयाँ, सामाजिक विकास तर्फ ८३ करोड ८४ लाख रुपैयाँ र पूर्वाधार विकासतर्फ ८७ करोड १६ लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ । त्यस्तै, सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रतर्फ ११ करोड ५ लाख रुपैयाँ र कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्चतर्फ ३० करोड ४ लाख रुपैयाँ सहित कुल २ अर्ब २४ करोड खर्च हुने बजेटमार्फत अनुमान गरिएको छ ।

स्थानीय....

संरचना बनाउनुपर्ने उनले बताएका छन् । खोलामाथि होइन, बाटो माथि भोलुंगे पूल हालिएको र गाउँमा सेवा दिनुपर्ने नगर अस्पताल राजमार्गमा ल्याएर व्यवसाय गर्न खोजिएको भन्दै उनले व्यंग्य गरे । ” सागाको भोलिगे पूललाई नगरपालिका मातहत ल्याउन त्यसैगरी सूर्यविनायक नगर अस्पताललाई ट्रमा सेन्टरको रुपमा विकास गर्न र प्रत्येक वडामा विशेषज्ञ सेवा सहितको कम्तिमा ५ शैयाको अस्पताल सञ्चालन गर्न ध्यानाकर्षण गराएका छौं।” उनले भने ।

नगरपालिकाले आवश्यकता, क्षमता, औचित्व र महत्वका आधारमा विकासलाई वर्गीकरण गर्नुपर्ने र प्राथमिकताको आधारमा क्रमशः पूरा गर्दै जानुपर्ने उनको भनाइ छ ।”वडा तथा नगर गौरवका योजना पहिचान गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्नेमा हामीले नगरपालिकालाई गम्भीर ध्यानाकर्षण गराएका छौं ।” उनले भने ।

सूर्यविनायक नगरपालिकाको आफ्नै सडक संजाल र

त्यसमा चल्ने नगर यातायात हुनुपर्ने विषयमा पनि ध्यानाकर्षण गराइएको नेपाली काँग्रेस सूर्यविनायक नगर सभापति ढुंगेलले बताए ।

सामाजिक विकास बिना आर्थिक विकास सम्भव नहुने भन्दै उनले शिक्षा, स्वास्थ्य र रोजगारीको क्षेत्रमा उल्लेखनीय काम गर्नपर्ने आवश्यकता औल्याए । कृषी र पर्यटन नगर सम्वद्धिको प्रमुख आधार हुने भएकोले यस क्षेत्रमा लगानी बढाउँन माग गरिएको उनले बताए ।

सूर्यविनायकमा करको दर बढी भएको र त्यसलाई पुनर्विचार गर्नुपर्ने विषयमा गम्भीर ध्यानाकर्षण गराइएको सभापति ढुंगेलले जनाएका छन् । जनताको करबाट निर्मित बजेट रकम दुरुपयोग हुनु नहुनेमा जोड दिइएको पनि उनले जानकारी दिए ।

सहकारी संस्थाले निक्षेपकर्तालाई ढुवाएका घटनाबाट पाठ सिक्दै स्थानीयको बचत सुरक्षित गर्ने उपाय अपनाउनुपर्ने र सहकारीलाई मर्यादित र व्यवस्थित बनाइनुपर्ने उनले बताए ।सामुदायिक, नीजि र धार्मिक वनको संरक्षणमा जोड दिनुपर्ने, नगरक्षेत्रका पानीका मुहानहरुको संरक्षण गर्नुपर्ने, राष्ट्रिय प्राणी उद्यान यथाशीघ्र पुरा गर्न पहल गर्नुपर्ने, गणेशमान बाटिकाको विकास र संरक्षणमा नगरपालिकाले अपनत्व ग्रहण गर्नुपर्ने, नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा-सुविधा छिटो, छरितो र प्रविधिमैत्री हुनुपर्ने, उपभोक्ता समिति गठन गर्दा उपभोक्ताहरुको व्यापक भेला गरी वास्तविक उपभोक्ताको समिमलित समिति बनाईनुपर्ने लगायतका विषयमा ध्यानाकर्षण गराइएको छ ।

स्थानीय सरकारलाई आफ्नो पार्टीले रचनात्मक सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता प्रकट गर्दै उनले नगरपालिकाले गरेका राम्रा कामको प्रशंसा पनि गरेका छन् ।

भूमिको वर्गीकरण, नगरवासीलाई नि:शुल्क रगतको व्यवस्था, नि:शुल्क शववाहन सेवा, हनुमन्ते करिडोर आसपास नक्शा पास खुला, नगरक्षेत्रको विद्यालयहरुमा प्रतिस्पर्धाद्वारा प्रधानाध्यापकको छनौट, शिव सर्किट निर्माण, पर्यटन मार्ग, मेलम्चीको पानी वितरणमा पहल लगायतको काममा उनले नगरपालिकाको प्रशंसा गरेका हुन् ।

नगरपालिकाका प्रमुख बासुदेव थापाले ध्यानाकर्षण पत्र बुझ्दै आफूले यसलाई गम्भीरतापूर्वक ग्रहण गर्ने बचन दिएका नेपाली काँग्रेस सूर्यविनायक नगरपालिकाका प्रवक्ता रमेश खड्काले बताए । राजनीतिमा प्रतिष्पर्धा र विकासमा एकता हुनुपर्नेमा जोड दिदै नगर प्रमुख थापाले नेपाली कांग्रेसको साथ र सहयोग रहीरहने विश्वास व्यक्त गरेका बताइएको छ । नगर प्रमुख थापाले आफू भ्रष्टाचार नगर्ने र अरु जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीलाई पनि भ्रष्टाचार गर्न नदिने प्रतिवद्धता प्रकट गरेका प्रवक्ता खड्काले जनाएका छन् । सो अवसरमा नेपाली कांग्रेस सूर्यविनायक नगर समितिका पदाधिकारी र स्थानीय कार्यकर्ताको बाक्लो उपस्थिति रहेको थियो ।

बहुसंख्यक.....

राजनीतिक संस्कार नै नभएकाहरु र भ्रष्टहरुको जमातका कारण देश चालक विनाको गाडी बनेको औल्याउनुभयो ।

उनले नीति बनाउनु पर्ने सांसदहरु विकास निर्माणमा

जोडिएकै कारण संघीयताको कार्यान्वयनमा समस्या आएको बताउनुभयो । “संसद सदस्यको काम ठेक्कामा लाग्ने होइन, नीति बनाउनुपर्ने मान्छेले विकास निर्माण गरेकै कारण संघीयताको कार्यान्वयनमा समस्या आएको हो,” उहाँले भन्नुभयो ।

देशको लागि राम्रा, इमानदार र कर्तव्यनिष्ठ कानुनविद्को आवश्यकता औल्याउँदै उहाँले हरेक क्रुरामा आलोचनात्मक रुपमा हेर्न र सभ्यतादेखीकै इतिहासको अध्ययन गर्न जोड दिनुभयो । उहाँले नैतिकता हराएका बेइमान कानुन व्यवसायीका कारण जनतालाई थप पीडा थोपरेको बताउनुभयो ।

समाजका संस्थापक अध्यक्ष एवम् भक्तपुर नगरपालिकाका प्रमुख सुनिल प्रजापतिले संविधान मस्यौदाको क्रममा स्वायत्तता र विकेन्द्रीकरणमा जोड दिएको स्मरण गर्दै स्थानीय तहलाई संविधान र संघले दिएका अधिकारलाई केन्द्रले एक एक गरी खोसिरहेको बताउनुभयो । उहाँले देशमा प्राज्ञिक र बौद्धिक छलफल तीव्र पार्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारबीचको कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारीबारे स्पष्ट नभएकाहरुले शासन सत्ता चलाएकै कारण संघीयताको कार्यान्वयनमा समस्या आएको बताउनुभयो ।

वागमती प्रदेश सभा सदस्य सुरेन्द्रराज गोसाईंले शासक वर्गको गैरजिम्मेवारपूर्ण कार्य, राजनीतिक बेइमानी र अज्ञानताले देश बन्धकमा परेको औल्याउनुभयो । उहाँले प्रमुख दलका प्रमुख नेताहरु नै ठेकेदारहरु भएका कारण नीति बनाउनुपर्ने ठाउँमा बजेटलाई महत्व दिने गरेको बताउनुभयो ।

उहाँले विधि निर्माणमा ध्यान नदिनु र निरन्तर सरकार परिवर्तन गर्नु नै संघीयताको कार्यान्वयनमा जटिलता थपेको स्पष्ट पार्नुभयो । कर्मचारी, व्यापारी, ठेकेदार र विचौलियाले बजेट निर्माण गरिने भएकाले संघीयता कार्यान्वयन गर्न नसकेको उहाँको ठहर छ ।

समाजका अध्यक्ष अधिवक्ता राम प्रसाद प्रजापतिले संघीयता कार्यान्वयनको उपादेयता विषयमा र अधिवक्ता मनज ज्याख्वले चुनौती विषयमा प्रस्तुतीकरण गरेको उक्त कार्यक्रममा अधिवक्ता शिवराज दाहाल, अधिवक्ता राधेश्याम सुवाल, अधिवक्ता राजेन्द्र सुवाललगायतले आफ्ना धारणा राख्नुभएको थियो ।

इन्द्रवती.....

अङ्कित शिलालेखमा राजाको नाम भने छैन ।

“काठमाडौँ उपत्यका बाहिर फेला परेको यस अभिलेखको विशेष महत्व छ”, आचार्यले भने । उक्त अभिलेखबाट लिच्छविकालमा र । ज प ि र व ा र प ि छ क ि सबैभन्दा शक्तिशाली र शिक्षित परिवारका एक नयाँ सदस्य र उनको समस्थाग्रस्त चरित्र एवं सन्देशास्पद अवसानको सूचना प्राप्त भएको उनको भनाइ छ । इन्द्रावती गाउँपालिका अध्यक्ष भम्फनाथ नेपालले महादेवटारमा लिच्छविकालीन अभिलेख भेटिँदा अत्यन्तै खुसी लागेको बताए । उनले सो स्थानको सुरक्षा र उत्खननका लागि पुरातत्व विभागमार्फत पहल थालिसकेको र उत्खननका लागि गाउँपालिकाले बजेटसमेत व्यवस्थापन गरेको बताए ।

इन्द्रावतीका प्रवक्ता एवं वडा नं ५ का वडाध्यक्ष शशिनाथ आचार्यले भने, “सम्पदा र संस्कृति, जात्रा परम्परामा हामी अब्बल थियौँ, लिच्छविकालीन प्रमाण नै भेटिएपछि सबै प्रफुल्ल भएका छौँ ।”

मातृभाषा.....

पर्ने बताउनु भयो । मातृभाषा पत्रकारितालाई प्रवर्द्धन गर्न प्रेस काउन्सिल नेपालमा छुट्टै इकाइको आवश्यकता रहेको धारणा राख्दै सदस्य किरणले अन्य क्षेत्रमा भै मातृभाषी पत्रकारहरु माथि पनि विभेद भइरहेको बताउनु भयो । आदिवासी जनजाति आयोगका सदस्य सूर्य गुरुङले मातृभाषा पत्रकारिताका लागि राज्यका सबै अंगले सहयोग गर्नु पर्ने बताउनु हुँदै समुदायले पनि सहयोग गर्न आह्वान गर्नु भयो । थारु आयोगका सदस्य सुबोध सिंह थारुले मातृभाषी पत्रकारहरु संगठित भएर अगाडि बढ्न आग्रह गर्नु भयो । नेपालमा मातृभाषाको पत्रकारिता नै मूलप्रवाहको पत्रकारिता रहेको बताउनु हुँदै मातृभाषाका माध्यमलेमात्र सुसूचित गराउन सकिने बताउनु भयो ।

वागमती प्रदेशका सञ्चार रजिष्टार रेवती साफ्कोटाले मातृभाषी पत्रकारलाई प्रविधिसंग जोड्दै क्षमता अभिवृद्धिका लागि प्रदेशले सहयोग गर्ने बताउनु भयो । उहाँले वागमती प्रदेशले तामाङ र नेपाल भाषालाई पनि सरकारी कामकाजको भाषा बनाउने निर्णय गरीसकेको जानकारी दिदै यसबाट पनि मातृभाषाको पत्रकारिताको खाँचो देखिएको बताउनु भयो ।

कार्यक्रममा आमसञ्चार विज्ञ यमबहादुर दुराले आदिवासीहरुले आफ्नै बलबुतोबाट मातृभाषाको प्रवर्द्धन गरीरहेको टिप्पणी गर्नु भयो ।

अर्का टिप्पणीकार अजितमान तामाङले पत्रकारिताका आयामहरु परिवर्तन भएको भन्दै पत्रकारितामा देखिएका नयाँ चुनौतिलाई सामना गर्न पत्रकारहरु सधम हुनु पर्ने बताउनु भयो ।

नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघका कार्यवाहक अध्यक्ष लक्की चौधरीले समावेशी पत्रकारिता आजको खाँचो रहेको टिप्पणी गर्नु भएको थियो । कार्यक्रममा मातृभाषाको पत्रकारिता गरिरहेका पत्रकार तथा अभियन्ताहरुले आफ्नो आफ्नो धारणा राख्नु भएको थियो ।

दश बुँदे ज्ञापन पत्र सोही अन्तरक्रिया पछि इन्डिजिनियस मिडिया फाउण्डेशनलगायतका संघ संस्थाको तर्फबाट संघ, प्रदेशका साँसदहरुलाई दश बुँदे ज्ञापनपत्र पठाउने जानकारी दिइएको थियो । फउण्डेशनका अध्यक्ष जगतमान लामा दोडको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा जानकारी गराइए अनुसार संघीय संसदमा प्रस्तुत भएको मिडिया काउन्सिल सम्बन्धी कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको विधेयक, २०८० र नेपाल सरकारले सार्वजनिक गरेको राष्ट्रिय आमसञ्चार विधेयक, २०८०, सामाजिक सञ्जाल सम्बन्धी विधेयक लगायत प्रदेश र स्थानीय तहबाट तर्जुमा गरिने मिडिया सम्बन्धी कानुनहरु परिमार्जन गर्न १० बुँदे सुभाब पठाइने छ ।

सुभावामा नेपालको संविधानमा भएको संवैधानिक हकलाई मिडिया सम्बन्धी सबै कानुनहरुमा यसको प्रतिविम्बन हुन जरुरी रहेको र नेपाल राज्य पक्ष राष्ट्र रहेको अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठनको महासन्धी नम्बर १६९ र आदिवासी जनजातिको अधिकार सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय घोषणापत्रको धारा १६ अनुसार पनि आदिवासी मिडियालाई मान्यता दिनु पर्नेमा जोड दिइएको छ ।

पनौतीमा....

सुरु भएको थियो । महादेव त्रिवेणीमा हामफालेर लुक्दा पनि भड्कालीले नछाडेपछि महादेवले उन्मत्त भैरवको रुपधारण गरी भद्रकालीलाई भगाउँछन् । भाग्ने

र पिछा गर्ने कार्यमा अविरजात्रा गरी रथ जुधाइने गरिँदै आइएको हो ।

भैरवले चौतर्फी घेराबाट भद्रकालीलाई बीचमा पारेपछि पछाडिबाट ठक्कर दिन्छन् भने अगाडिबाट आएका इन्द्रेश्वर महादेवले पनि अगाडिबाटै धकेल्छन् । सोही क्रममा ब्रह्मायणी भने शान्त स्वभाव प्रस्तुत गर्छिन् भन्ने मान्यता रहँदै आएको स्थानीय वृद्ध विकुनारायण ताम्राकारले बताए ।

उनका अनुसार धार्मिक विश्लेषणका आधारमा रथ जुधाउने परम्परालाई यौनिक सम्बन्ध प्रस्तुतिका रुपमा लिइएको हो । रथ जुधाउँदा जोस भर्ने बढ्ने भएकाले युवायुवती रथ जुधाउन तँछ्छाडमछ्छाड गर्ने गर्छन् । इन्द्रेश्वर मन्दिरका पुजारी रमेश जङ्गमका अनुसार रथ जुधाइमा कामोत्तेजक कार्य प्रदर्शन गर्नुपर्ने भएकाले पहिलेपहिले फिसमिसे अगावै रथ जुधाइने गरिएको थियो ।

विशेषतः काम-क्रिडासँग सरोकार राख्ने जात्रा भएकाले मध्यरातदेखि भिर्समिसेको बीचमा समापन गर्नुपर्ने मान्यता रहिआएको थियो । तर पछिल्ला केही वर्षदेखि देवतारूपी रथलाई ठूलो सहभागितामा दिउँसो जुधाउने गरिएको छ । पनौती जात्रा मूल व्यवस्थापन समितिका अनुसार जात्रा सुरुआतको दिन बिहीबार राति १० बजे भद्रकालीको रथ तानेर रातभरि गौडू पूजा (होम गर्ने) गरिएको थियो ।

दोस्रो दिन पनौती नगरका सम्पूर्ण देवीदेवताका मठमन्दिरमा धुमधामहित पूजाअर्चना गरी इन्द्रेश्वर महादेव मन्दिरको पूर्वमा अवस्थित महेश्वर गणेशको मूर्तिलाई खटमा राखी अविरजात्रा गरी नगर परिक्रमा गराई साँभ भद्रकालीको रथ तान्ने र चक्र पूजा गरिएको थियो ।

स्थानीयले जात्रा अवधिभर आफ्ना पाहुना बोलाई स्वागत सत्कारका साथ भोज गर्छन् । भोजका लागि प्रत्येक घरमा बलि दिने प्रथा अझै कायम रहेको छ । त्रयोदशीदेखि पूर्णमासम्म जात्रा मनाएको भोलिपल्टदेखि खेतको काम थाल्ने यहाँको प्रचलन हो । जात्रा सकेर खेतमा रोपाईँ सुरु गर्ने परम्परा पहिल्यदेखि चलिआएकाले ज्या पुनि समेत भनिन्छ । जात्रा सकिएको दिन र चार दिनदेखि पनौतीमा हावाहुरी चल्छ, अनि वर्षा सुरु हुने मान्यता रहँदै आएको छ ।

किं व द न्ती अ नु स । र परापूर्वकालमा यसै समयमा पनौती पारिपट्टिका ब्रह्मायणी र भद्रकालीको पूजा गर्न जान समस्या परेपछि ललितपुरको बुङ्मतीबाट वासुकी नाग पनौती आएर पुण्यमाताको उर्लंदो बाढीमा पुलजस्तै तेर्सो परी देवतालाई तान्न काम गरेका थिए । त्यसैको स्मरणमा जात्रा सुरु गरिएको मानिँदै आइएको स्थानीय समाजसेवी तुयुकाजी ताम्राकारले बताए । तीन दिनसम्म मनाइने यो जात्रालाई स्थानीय पर्वमध्येको निकै ठूलो जात्राका रुपमा लिने गरिएको छ ।

जात्राको परम्पराअनुसार विशेष पूजामा सामग्री, सुकुण्डा बोकेर कर्माचार्य (आचाजू)हरु सुस्तरी हिँड्नुपर्छ । यो परम्परालाई नेपालभाषामा न्त्याकेगु भन्ने भनिन्छ । कर्माचार्य खोलापारि गोरखनाथ पुगेपछि नाग आसनबाट उठ्ने भएकाले ती नागराजाको कृपाले पानी र रोपाईँ सफल हुने जनविश्वास गरिन्छ । कुनै वर्ष कारणवश जात्रा रोकेमा पनौतीमा ठूलो अनिष्ट हुने, खडैरीले दुःख दिनेजस्ता आध्यात्मिक विश्वास मनमा पाल्ने भएकाले जात्रालाई निरन्तरता दिएको विश्वास गरिँदै आइएको छ ।

रजनीकान्त र सलमानलाई एकै फिल्ममा ल्याउँदै एटली

एजेन्सी । दक्षिण भारतीय निर्देशक एटलीले बलिउड बादशाह शाहरुख खानलाई लिएर फिल्म 'जवान'बाट बलिउडमा डेब्यु गरे । उनी निर्देशित यो फिल्मले बक्स अफिसमा उत्कृष्ट कमाइ गर्‍यो । फिल्मले उठाएका मुद्दालाई लिएर पनि समीक्षक र दर्शकले प्रशंसा गरे । फिल्मले विश्वभरबाट ११४८ करोड भारू कमाएको

थियो ।
 ऋब एटली अब इतिहासमै
 पहिलोपटक दुई सुपरस्टार
 जोडीलाई एकसाथ काम गराउने
 तयारीमा छन् । स्रोतलाई उद्धृत
 गर्दै भारतीय मिडिया बलिउड
 हंगामाले दक्षिण भारतीय
 सुपरस्टार रजनीकान्त र बलिउड
 सुपरस्टार सलमान खानले
 एटलीको फिल्ममा काम गर्ने

योजना बनिरहेको जनाएको छ ।
 'सवैकुरा ठीक भए भारतीय
 सिनेमा सबैभन्दा ठूलो फिल्म
 हुनेछ, जसले सलमान खान
 र रजनीकान्तलाई एकसाथ
 ल्याउनेछ,' बलिउड हंगामाले
 उल्लेख गरेको छ । रजनीकान्त,
 सलमान खान र एटलीबीच अर्को
 महिना मिटिङ हुने जनाइएको छ ।
 नाम तय भइनसकेको यो
 फिल्मलाई सन पिक्चर्सले
 निर्माण गर्नेछ । भारतीय
 सञ्चारमाध्यमका अनुसार एटली
 २ वर्षदेखि सलमानसँग फिल्मको
 लागि कुराकानी गरिरहेका थिए ।
 अल सलमान यस फिल्मका लागि
 तयार भएका छन ।

हाल सलमान फिल्म 'सिकन्दर' को छायांकनमा व्यस्त छन् । यो फिल्मको छायांकन सकेपछि २०२४ को अन्त्यसम्ममा छायांकनमा लैजाने एटलीको तयारी छ ।

शार्कको आक्रमणमा परी अभिनेता पेरीको निधन

एजेन्सी । हलिउड फिल्म 'पाइरेट्स अफ द क्यारेबियन'का अभिनेता टामायो पेरीको शार्कको आक्रमणमा परी निधन भएको छ । हवाईमा सर्फिङ गर्ने क्रममा शार्कको आक्रमणमा परी ४९ वर्षीय पेरीको आइतबार दिउँसो

निधन भएको हो । होनोलुलुको आपतकालीन सेवाले पत्रकार सम्मेलन गरी उनको निधनको खबर पुष्टि गरेको छ । मलेइकहाना बिचमा उनलाई शार्कले आक्रमण गरेको थियो । लाइफगार्ड समेत रहेका उनलाई जेट स्कीद्वारा किनारमा ल्याएपछि प्यारामेडिकहरूले मृत

घोषित गरेका थिए ।

पेरिले 'पाइरेट्स अफ द क्यारिबियन : अन स्ट्रेंजर टाइड्स फ्रेन्चाइजीको चौथा शृंखलामा बुर्केनियरमध्ये एक पात्रको भूमिका निर्वाह गरेका थिए। सन् २०११ मा रिलिज भएको यो फिल्ममा जोनी डेप शीर्ष भूमिकामा छन्। पेरिले लस्ट, हवाई फाइभ-०, ब्लू क्रस र चार्लीज एन्जलसको सिक्वेल फुल थ्रोटलमा पनि अभिनय गरेका छन्।

अमेरिकाको ओहायोमा जन्मेका पेरी एक दशकभन्दा बढी समयदेखि व्यावसायिक रूपमा सर्फिड गर्दै आएका थिए। उनी सर्फिड प्रशिक्षक थिए। उनको निधनको खबर आएसँगै शुभचिन्तकहरूले सामाजिक सञ्जालमार्फत श्रद्धाञ्जली दिइरहेका छन्।

हिराबज्र ज्वेलरी

मध्यपुर थिमि- ०४, शंखधरचोक, भक्तपुर

Hira Bajra Jewellery

Madhyapur Thimi-04, Shankhadhar Chowk, Bhaktapur

Tel : 01-6632809

सर्वस्व
नेपाल सुनचीदी महारथ
अव्यय
हिरा ज्वेलर्स प्रा. लि.

पुर्व अध्यक्ष
व्यावस्थापक पुर, थिमि
नेपाल सुनचीदी व्यवसायी संघ
भक्तपुर शाखा

Website : www.facebook.com/hbjewels

सल्लाहकार
नेपाल सुनचीदी व्यवसायी संघ
भक्तपुर, शाखा

अर्जुन श्रेष्ठ
को-अडिनेटर
९८४१३००४१६, ९८४४४९४१६

इन्द्रभक्त श्रेष्ठ
व्यवस्थापक
९८४१५०४७११, ९८१०३११०८७

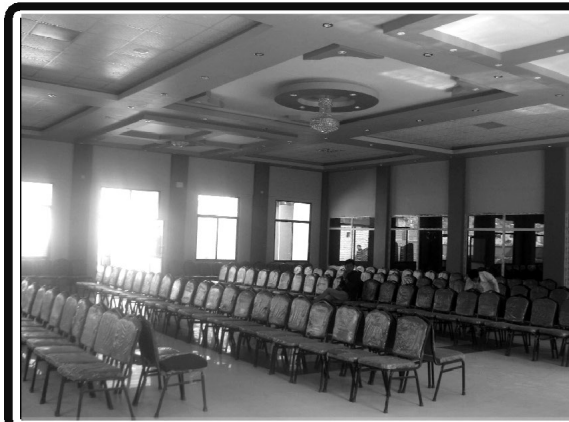

पार्टी प्यालेसको दुनियाँमा
एक उत्कृष्ट नाम

शंखधर पार्टी प्यालेस

शंखधर चौक, मध्यपुर थिमि-४, भक्तपुर
फोन नं.: ०१-५०९३४८८
मोबाईल: ९८४१३६८५३५, ९८४१४१६९११

अत्याधुनिक सुविधा सहित रमणिय पारिवारिक वातावरणमा विवाह, ब्रतबन्ध तथा अन्य शुभकार्य लगायत सेमिनार, गोष्ठिका साथै विविध प्रदर्शनीको लागि सम्पन्नहुने।

शुभ श्री बैकचेट (पार्टी प्यालेस)

सुविधा सम्पन्न रमणिय पारिवारिक वातावरणमा विवाह, ब्रतबन्ध, तथा अन्य शुभकार्य लगायत सेमिनार एवं आउटडोर इनडोर क्याटरिङ्गका साथै कक वेटेरहरु चाहिएमा हामीलाई सम्भक्तनहोस् ।

सम्पर्क: ६६३८७३४, ९८४१४७७८५२, ९८४१८६५५९४
सिद्धिकालीचोक, मध्यपर थिमि-४ भक्तपर

**MADHYAPUR
HOSPITAL. PVT. LTD.**

Madhyapur Hospital Pvt Ltd

Madhyapur Thimi-13, Shankhadhar Chowk
 Ph.N.016631658/016631250
 Email: info@madhyapurhospital.com.np
 Web: www.madhyapurhospital.com.np
[www.facebook.com/Madhyapur Hospital, Madhyapur Thimi](https://www.facebook.com/MadhyapurHospital,MadhyapurThimi)

OUR SERVICES	
24 Hour Services <ul style="list-style-type: none"> ◆ Emergency Service ◆ Orthopedic Service ◆ Obstetrics and Gynecology ◆ Maternity Service ◆ Intensive Care Unit{ ICU} ◆ MRI ◆ CT Scan-16 Slice ◆ Computerized Lab Service ◆ Computerized X Ray Service ◆ Computerized Ultrasound Service ◆ In Patient Service (IPD) ◆ ECG and Echo ◆ General Surgery(Laparoscopic Surgery First Time at Bhaktapur) ◆ Pharmacy ◆ Ambulance (9851133613) 	Other Services <ul style="list-style-type: none"> ◆ Urology ◆ Neurology ◆ ENT ◆ Dermatology ◆ Pediatrics ◆ Endocrinology ◆ Ophthalmology ◆ IUI and Subfertility Counselling ◆ Dental ◆ Psychiatry ◆ BMD ◆ EEG ◆ NCT ◆ Gastroenterology ◆ Cosmetic and Plastic Surgery ◆ Cardiology
Free Services	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Family Planning ◆ Immunization 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Safe Motherhood ◆ DOTs ◆ Prolapse

Features of Madhyapur Hospital

- ◆ The First Hospital with facility of Lift in Bhaktapur District
- ◆ Earthquake Resistant Building of 100 bed capacity
- ◆ 165 Technical and Administrative Staff working to provide the best service in this hospital
- ◆ Having two operation theatre equipped with cutting-edge technology.
- ◆ Twelve Bedded Intensive Care Unit (ICU)
- ◆ 52 Consultant Doctors with Specialization in various areas.
- ◆ Having 20 Consultant Doctors as a promoter.
- ◆ Having equipped with 16 Slice CT Scan machine for the first time in Bhaktapur
- ◆ Having equipped with Bone Mineral Density(BMD) service, Cardiology services, EEG, NCT and Nephrology .
- ◆ Seeking approval from the Ministry of Health and population for a 100 bedded hospital.
- ◆ Installation of Water Treatment Plant for pure drinking Water
- ◆ Deluxe Cabin with 8 Room facility with TV, AC, Freeze , Boiler
- ◆ Adequate open space for Parking Area
- ◆ Easy for access from Araniko Highway with 11M broad Road
- ◆ Hospital run under the management team with prestigious and highly regarded people involved in Social Service.

Management | Humanities | Law | Fine Art

ADMISSION

Inquiry for

+2

Study

Vinayak Shiksha Niketan

Madhyapur Thimi - 5, Bhulankhel, Bhaktapur

Contact : 6632568, 6638033

email: vsnthimign@gmail.com